БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

20-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 75 (4791).

17 АПРЕЛЬ

СЕШАНБА

1973 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

21 АПРЕЛЬ — КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК

ЗЎР УЮШҚОҚЛИК БИЛАН

Москва автомобилсозларининг В. И. Ленин туғилган кунга бағишлаб 21 апрелда шанбалик ўтказиш юзасидан бошлаган ташаббусига фабрикамиз коллективи ҳам бажонидил қўшилди. Шу муносабат билан шанбалик куни қилинадиган ишлар режасини атрофлича белгилаб олдик. Чунончи ўша куни ҳамма киши ўз меҳнат постида бўлади. Тежалган хом ашё ҳисобига 12 минг сўмлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқарилади. Иш ҳақи тўлалигича беш йиллик фондига ўтказилади.

Коллективимиз беш йилликнинг зарбдор йилида оширилган социалистик мажбурият асосида меҳнат қилмоқда. Цех ва участкаларда материалларни иқтисод қилиб, сифат учун кураш авж олган. А. Норбоева, А. Сотиболдиев, С. Хўжамуродовлар бошчилик қилаётган цехлар ўзаро социалистик мусобақада кўпдан бери байроқдор бўлиб келмоқда. Шунинг учун биринчи квартал планини ҳамма кўрсаткичлар бўйича 27 мартдаёқ муваффақиятли адо этдик. Пландан ташқари 30 минг сўмлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Х. ЙЎЛДОШЕВ,
Юқори Чирчиқ район пахта фабрикасининг директори.

КПСС Марказий Комитетининг 1973 йил 1 май

ЧАҚИРИҚЛАРИ

1. Яшасин 1 Май — меҳнаткашларнинг империализмга қарши, тинчлик, демократия ва социализм учун курашида халқаро бирдамлик куни!

2. Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

3. Яшасин абадий барҳаёт революцион интернационал таълимот, барча мамлакатлар меҳнаткашларининг империализмга қарши, социализм ва коммунизм ғалабаси учун кураш байроғи — марксизм-ленинизм!

4. Коммунистлар! КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш йўлидаги умумхалқ курашининг авангардида борингиз, омманинг актив ташкилотчилари ва тарбиячилари бўлингиз!

5. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Партия XXIV съездининг қарорларини амалга ошириш учун, ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини янада мустаҳкамлаш учун актив курашингиз!

6. Коммунизм бинокори — улуғ совет халқига шон-шарафлар!

7. Яшасин коммунизм қурилишида етакчи куч — Советлар мамлакатининг қаҳрамон ишчилар синфи!

8. Яшасин коммунизмнинг актив бинокорлари — шонли колхозчи деҳқонлар!

9. Яшасин коммунизмнинг актив бинокорлари — Совет халқ зиёлилари!

10. Яшасин ишчилар синфи билан колхозчи-деҳқонлар иттифоқи! Совет жамиятининг бузилмас ғоявий-сиёсий бирлиги мустаҳкамланаверсин!

11. Яшасин СССР халқларининг интернационал бирлиги ва қардошларча дўстлиги — КПСС ленинча миллий сиёсатининг буюк ғалабаси!

12. Яшасин ишчилар синфининг, бутун совет халқининг синалган авангарди — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

13. Яшасин чинакам халқ ҳокимияти органлари —меҳнаткашлар депутатлари Советлари! Социалистик демократия ривожланиб, мустаҳкамланаверсин, Советлар депутатларининг обрўси ва активлиги янада юксак босқичга кўтарилсин, давлатни идора қилишда меҳнаткашларнинг иштироки кенгаяверсин!

14. Совет Иттифоқининг гражданлари! Сайлов кампаниясида актив қатнашингиз! Ишчилар, колхозчилар, зиёлиларнинг энг яхши вакилларини меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларига сайлайлик!

Яшасин коммунистлар билан партиясизларнинг бузилмас блоки!

15. Совет касаба союзлари! Социалистик мусобақани ташкил этишни яхшилангиз ва унинг таъсирчанлигини оширингиз! Ишлаб чиқаришни бошқаришга меҳнаткашларни кенг жалб этингиз!

Яшасин коммунизм мактаби — совет касаба союзлари!

16. Йигит ва қизлар! Марксча-ленинча таълимотни, фан, техника ва маданият ютуқларини қунт билан эгаллангиз! КПСС XXIV съездининг қарорларини амалга ошириш учун актив курашчи бўлингиз!

17. Яшасин коммунизм ёш бинокорларининг илғор отряди — Ленин комсомоли!

18. Яшасин коммунистик жамиятнинг актив бинокорлари — Совет хотин-қизлари!

19. Совет жангчилари! Жанговар ва сиёсий тайёргарликда янги муваффақиятларга эришингиз, сергак бўлингиз, совет халқининг тинч бунёдкорлик меҳнатини мустаҳкам қўриқлангиз!

Яшасин социалистик Ватаннинг мустаҳкам қалқони — СССРнинг қаҳрамон Қуролли Кучлари!

20. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Ватан қудрати ва халқ фаровонлигини тўхтовсиз ўстириш негизи бўлган социалистик экономикани янада юксалтириш учун сабот-матонат билан курашингиз!

Беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йили топшириқларини муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақани кенг авж олдирингиз!

21. Меҳнатга коммунистик муносабат намуналарини кўрсатаётган социалистик мусобақа илғорларига шон-шарафлар!

22. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Юксак меҳнат унумдорлигига ва ишлаб чиқариш самарадорлигига эришингиз, тежамкорликка қаттиқ риоя қилингиз, кам сарф билан кўпроқ яхши сифатли маҳсулот тайёрлаб беришга ҳаракат қилингиз!

23. Саноат ходимлари! Мамлакатнинг индустриал қудратини янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш учун курашингиз! Янги қувватларни тезроқ ўзлаштиришга, техника тараққиётини жадаллаштиришга эришингиз!

Янги техника ва прогрессив технологияга кенг йўл!

24. Саноат ходимлари! Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтирингиз ва турларини янгилангиз, уларнинг сифатини яхшилангиз ва таннархини камайтирингиз!

25. Қурилиш ходимлари! Янги объектларни ўз вақтида ишга туширишга қунт билан эришингиз! Қурилиш сифатини яхшилаш ва қийматини камайтириш учун курашингиз!

26. Транспорт ва алоқа ходимлари! Транспорт ва алоқа воситаларини ривожлантирингиз ва такомиллаштирингиз! Халқ хўжалигига хизмат қилишни бутун чоралар билан яхшилангиз, совет кишиларининг эҳтиёжларини тўлароқ қондирингиз!

27. Саноат ва қишлоқ хўжалиги ходимлари! Колхоз ва совхозларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлангиз! Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини электрлаштириш, комплекс механизациялаш ва химиялаштириш, ерларни мелиорациялаш суръатларини тезлатингиз!

28. Колхозчилар ва совхозларнинг ходимлари! Ер, техника, меҳнат ва моддий ресурслардан омилкорлик билан фойдаланингиз! Деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулоти етиштириш ва уни давлатга сотишни кўпайтирингиз, маҳсулот таннархини камайтирингиз!

29. Қишлоқ меҳнаткашлари! Далаларда ва фермаларда социалистик мусобақани кенг авж олдирингиз! Кўкламги дала ишлари сифатини оширингиз! Беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилида мўл ҳосил олишга эришингиз! Чорвачилик маҳсулдорлигини ошириш учун қунт билан курашингиз!

30. Савдо, умумий овқатланиш, маиший хизмат ва коммунал хўжалик ходимлари! Совет кишиларига хизмат қилиш маданиятини оширингиз, уларнинг эҳтиёжларини тўлароқ ва яхшироқ қондирингиз!

31. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш учун курашингиз! Интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлангиз! Жамоат мулкини муқаддас билиб асрангиз ва кўпайтирингиз!

32. Халқ хўжалиги ходимлари! Иқтисодий билимларни, хўжалик юритиш ва бошқаришнинг замонавий методларини қунт билан эгаллангиз! Меҳнатни илмий асосда ташкил этишни, илғорлар тажрибасини, фан ва техниканинг энг янги муваффақиятларини ишлаб чиқаришга актив жорий этингиз!

33. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда, ҳар бир кишининг меҳнат ва ижтимоий активлигини янада ривожлантиришда меҳнат коллективларининг ролини бутун чоралар билан оширингиз!

34. Совет олимлари, конструкторлари, инженерлари, техниклари, ихтирочилари ва рационализаторлари! Фан ва техника тараққиётини бутун чоралар билан тезлатингиз, фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлангиз! Фан ва техниканинг энг янги муваффақиятларини халқ хўжалигига тезроқ татбиқ этингиз!

35. Адабиёт ва санъат арбоблари, маданият ходимлари! Совет санъатида партиявийлик ва халқчиллик байроғини баланд кўтариб боравериигиз, бадиий маҳоратни такомиллаштирингиз, коммунизм бунёдкорларини тарбиялашга бутун қобилиятингизни сарфлангиз!

36. Олий ва ўрта мактаб ходимлари! Таълимнинг сифатини бутун чоралар билан оширингиз, халқ хўжалиги учун мутахассислар тайёрлашни такомиллаштирингиз! Ёш авлодни коммунистик ахлоқ, ўқиш ва меҳнатга онгли муносабатда бўлиш руҳида тарбиялангиз!

37. Соғлиқни сақлаш ва физкультура ходимлари! Аҳолига медицина хизматини яхшилангиз, физкультурани совет кишиларининг кундалик ҳаётига актив жорий этингиз!

38. Пионерлар ва мактаб ўқувчилари! Совет Ватанини жон-дилдан севингиз, яхши ўқингиз, меҳнат малакаларини эгаллангиз! Ленин иши учун, коммунизм учун актив курашчилар бўлишга тайёрланингиз!

39. Ишчилар синфи ва барча меҳнаткашларнинг жанговар марксчи-ленинчи авангарди, империализмга қарши, тинчлик, демократия, миллий мустақиллик ва социализм учун толмас курашчилар бўлган коммунистик ва ишчи партияларга қардошлик саломи!

40. Бутун жаҳон коммунистларининг бирлиги ва жипслиги марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми мустаҳкам негизида мустаҳкамланаверсин!

41. Социалистик мамлакатларнинг халқларига қардошлик саломи! Халқаро ишчилар синфининг тарихий ғалабаси, антиимпериалистик курашдаги ҳал қилувчи куч, тинчлик, демократик ва социал тараққиёт таянчи бўлган жаҳон социализм системаси ривожланиб мустаҳкамланаверсин!

42. Социалистик мамлакатларнинг меҳнаткашлари! Дўстлик ва бирликни мустаҳкамлаш учун, қардошларча ўзаро муносабатларни янада ривожлантириш учун курашингиз! Социализм душманларининг кирдикорларига нисбатан ҳушёр бўлингиз!

Социалистик интернационализм байроғини баланд кўтарайлик!

43. Капиталистик мамлакатларнинг ишчилар синфига қардошлик саломи!

Яшасин замонамизнинг энг илғор революцион синфи бўлган халқаро ишчилар синфи!

44. Мустамлакачилик асорати кишанларини парчалаб ташлаб, ўз мамлакатларининг мустақиллигини мустаҳкамлаш ва социал-тараққиёт учун курашаётган халқларга қизғин салом!

45. Империализмга ва ирқчиликка қарши, озодлик ва миллий мустақиллик учун курашаётган мустамлака ва қарам мамлакатларнинг халқларига қизғин салом!

46. Революцион кучларнинг — жаҳон социализм системаси, халқаро ишчилар ҳаракати, халқларнинг миллий ва социал озодлиги учун курашчиларнинг қудратли иттифоқи мустаҳкамланаверсин!

47. Халқларнинг озодлиги учун, социализм учун мардона курашиб, турмаларда ва фашист зиндонларида азоб чекиб ётганларга қардошлик саломи!

Капитал тутқунларига озодлик!

48. Империалистик агрессия кучлари устидан тарихий ғалаба қозонган қаҳрамон вьетнам халқига қардошлик саломи!

Яшасин Совет-Вьетнам дўстлиги!

Ҳинди-Хитойдаги барча халқларга тинчлик, озодлик ва мустақиллик!

49. Жаҳон халқлари! Яқин Шарқда хатарли уруш ўчоғини тугатиш ва араб давлатларига қарши Исроил агрессияси оқибатларини бартараф қилиш учун курашда куч-ғайратингизни оширингиз!

50. Араб мамлакатларининг халқлари! Империализмга ва реакцияга қарши курашда барча революцион, миллий-демократик кучларнинг бирлиги ҳамда жипслигини мустаҳкамлангиз!

Совет Иттифоқи ва араб мамлакатлари халқлари ўртасидаги дўстлик яшасин ва мустаҳкамлансин!

51. Европа мамлакатларининг халқлари! Европа қитъасини мустаҳкам тинчлик, хавфсизлик ва давлатлар ўртасида самарали ҳамкорлик районига айлантириш учун курашингиз! Халқаро кескинликни юмшатиш душманлари бўлмиш реакция ва реваншизм кучларининг кирдикорларини фош қилингиз!

52. Жаҳон халқлари! Куч ишлатмаслик халқаро ҳаётнинг қонуни бўлиб қолишига, ядро қуролини эса абадий тақиқлашга эришингиз! Ёппасига ва батамом қуролсизланиш учун, халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш учун курашингиз!

53. Яшасин Совет Иттифоқининг ленинча ташқи сиёсати — тинчлик ва халқлар дўстлиги сиёсати, империализмга, реакция ва урушга қарши курашаётган барча кучларни жипслаштириш сиёсати!

КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан Тинчлик программаси ғоялари тантана қилаверсин!

54. Тинчлик, демократия ва социализм кучларининг таянчи улуғ Ватанимиз — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи мустаҳкамлансин ва гуллаб-яшнайверсин!

55. Марксизм-ленинизм байроғи остида, Коммунистик партия раҳбарлигида коммунизм ғалабаси сари олға!

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

ҚЎЗИ ОЛИШ ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

Янгийўл районининг йирик Жамбул қўйчилик совхози чорвадорлари катта ғалабани қўлга киритишди. Совхознинг меҳнатсевар коллективи совлиқлардан 20 минг 60 ўрнига 20 минг 80 қўзи олишга эришди. Ҳар юз совлиқдан қарийб 100 тадан қўзи олинди. Совхоз қўйчивонлари ўз имкониятларини чамалаб кўриб, совлиқлардан планга қўшимча яна 3 мингта қўзи олишга аҳд қилди. Бу муваффақиятни қўлга киритишда ҳар юз совлиқдан қарийб 120 тадан қўзи олган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Намозбой Шуйбеков, ҳар юз совлиқдан 113 тага етказиб қўзи олган Обидбек Оғибоев, ҳар юз совлиқдан 105 тадан қўзи олган Алтўра Иброҳимов ва Собирхон Бердихўжаев сингари пешқадам чўпонлар катта ҳисса қўшишди.

Қ. ҲОШИМОВ.

СОВЕТ-МЕКСИКА МУЗОКАРАЛАРИ ТУГАДИ

16 апрелда Кремлда Совет-Мексика музокаралари тугади.

Музокараларда Совет томонидан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, СССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. В. Подгорний, СССР Министрлар Советининг раиси А. Н. Косигин, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, СССРнинг Мексикадаги элчиси Н. К. Тарасов;

Музокараларда Мексика томонидан Мексика Қўшма Штатларининг президенти Луис Эчеверрия Альварес, ташқи ишлар министри Эмилио О. Рабаса, Мексиканинг СССРдаги элчиси Р. Гонсалес Саласар иштирок этдилар.

Дўстона вазиятда ўтган музокаралар чоғида Совет-Мексика муносабатлари масалалари юзасидан ҳамда бир қанча халқаро проблемалар юзасидан фойдали фикр олишилди, томонларнинг ҳар икки мамлакат ўртасидаги дўстликни ва ҳамжиҳатликни янада ривожлантириш ва мустаҳкамлашга бўлган интилиши таъкидланди.

Совет-Мексика қўшма ахборотини эълон қилиш тўғрисида келишиб олинди. (ТАСС).

ОҚҚЎРҒОН — районидаги «Озод» колхозида сўнгги гектар ерларга уруғ ташланмоқда. Суратда: колхознинг бош агрономи Б. Ҳамроев ва механизатор Р. Ғаниев ўртоқлар чигитни кўздан кечирмоқдалар.

В. АВВАЛОВ фотоси.

ЧИНОЗ РАЙОН АКТИВИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

Чиноз районининг ташкил этилишига бағишланган актив йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш ишида Янгийўл район партия комитетининг Чиноз районида истиқомат қилувчи аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, ревизия комиссиясининг аъзолари, меҳнаткашлар депутатлари район совети депутатлари, колхоз, совхозлар, корхоналар, қурилишлар, алоқа ва транспорт ташкилотлари, муассасалар, мактаблар, қишлоқ ва посёлка Советларининг раҳбарлари ва партия ташкилотларининг секретарлари иштирок этдилар.

Актив йиғилишини область партия комитетининг бюро аъзоси, область ижроия комитетининг раиси С. А. Асомов очди.

Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари В. В. Окунский Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг маркази Чиноз шаҳрида бўлган Чиноз районини ташкил этиш тўғрисидаги Фармонини ўқиб берди. Янги район меҳнаткашларининг беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилидаги вазифаларига тўхталиб ўтди.

Актив йиғилишида «Қизил Октябрь» колхози раиси Ж. Очилов, Охунбобоев номли колхоз бригада бошлиғи А. Пўлатов, Янгийўл район партия комитетининг биринчи секретари А. П. Алимов, область партия комитетининг Чиноз райони бўйича ташкилий бюроси раиси К. Б. Мамедов ва бошқа ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Актив йиғилиши ишида область партия комитетининг секретари М. К. Камолов ва область партия комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлимининг мудири Ө. З. Зуфаров ўртоқлар иштирок этдилар.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Б. Р. ҚОРИЕВАга СССР ХАЛҚ АРТИСТИ ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Совет хореография санъатини ривожлантиришдаги катта ютуқлари учун А. Навоий номидаги Ўзбек давлат академик Катта театри балетининг солисти Бернора Раҳимовна **Қориевага СССР халқ артисти** фахрий унвони берилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1973 йил, 13 апрель.

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

СССР Министрлар Совети 1973 йил 28 апрель шанба дам олиш кунини 30 апрель душанба кунига кўчиришга қарор қилди.

ЧИГИТНИ ТЎЛА ВА БЕХАТО УНДИРИБ ОЛАЙЛИК

Айни кунларда деҳқонларнинг қўллари-қўлларига тегмайди, маҳорат ва иштиёқ билан меҳнат қилмоқдалар. Улар чигит экишни тамомлаб, уни тезроқ ундириб олиш, ҳосил ниҳолларини кўриш учун ошиқмоқдалар. Чунки, областимиз пахтакорлари тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида 400 минг тонна пахта етиштириб, республикамизнинг улкан хирмонига муносиб ҳисса қўшишга, пахтакорлик касбини янада улуғлашга, янги марраларни эгаллашга аҳд-паймон қилганлар. Деҳқонларнинг юксак орзу-умиди, мақсади шу. Шу мақсадда улар аввал баҳордан бери зарур тайёргарлик ишларини кўрдилар. Кам-кўстларини тўлдириб олдилар. Мана энди ёппасига иш қизиб кетади деган пайтда гоҳо ёғингарчилик ишнинг белига тепа бошлади. Деҳқонларнинг режалари бузилди, чигит экиш бир текис давом этмади. Деҳқонлар ўйлаганча иш бир меёрда олиб борилмади. Гоҳ кунлари ёғингарчилик туфайли иш тўхтаб қолди.

Албатта деҳқонлар бундай об-ҳаво шароитини биринчи марта кўраётганлари йўқ. Баҳор ҳамиша бир қолипда келмайди. Бир йил баҳор қуруқ келса, бошқа бир йили деҳқон кутганича мўътадил келади. Бу йил экиш вақтида ёғингарчилик кўп тушди ва ер сернам бўлди. Шунинг учун деҳқонлар йиллар бир қолипда келмайди, ҳар йилнинг ўзига яраша агротехникаси бор, дейдилар. Бу деҳқонлардан об-ҳаво шароитини тўғри ҳисобга олиб, оқилона иш юритиш, кўзлаган мақсадга эришиш учун кўп йиллик иш тажрибаларини ишга солишни, фурсатни қўлдан бермасликни талаб қилади.

Баъзи йилларда ҳаво қуруқ келади, намсиз ерга чигит экиб, уни ундириб ололмай қийналамиз. Вақт ўтавергач, чигит суви беришга мажбур бўламиз. Бу йилги аҳвол бошқача. Ёғингарчилик кўп бўлганидан ерда нам меёридан ортиб кетди. Шунинг учун бу йилги агротехника ҳам мавжуд шароитга қараб белгиланиши зарур. Буни тажрибали деҳқонлар яхши биладилар.

Ҳамма ерда чигитни экиш тўла тайёргарлик билан бошланди ва бу иш муваффақиятли ўтказилди. Шу кунларда далада ишловчиларга қулай маиший шароит яратилган. Уларга чой, иссиқ овқат қилиб берилмоқда. Ишни тўхтовсиз давом эттириш, ғанимат фурсатдан самарали фойдаланиш учун ҳамма колхозчиларимиз ва дала гвардиячилари — механизаторларимиз тезроқ чигитни экиб, уни ундириб олиш учун астойдил интилмоқдалар.

Эндиги вазифа чигитни ўз вақтида бехато ва соғлом ундириб олишдан, мўлжалдаги кўчатларга эга бўлишдан, кўчат тўла гектарларни ҳосил қилишдан иборатдир. Бусиз кутилган мўлжалга эришиб бўлмайди, мажбурият бажарилмайди. Олинган мажбуриятни бажариш учун курашни чигитни тўла ундириб олишдан, ундириб олинган кўчатнинг соғлом ривожланишини таъминлашдан бошлаш керак. Чунки, ҳосил кўчатдан, касалга чалинмай соғлом ривожланган кўчатдан чиқади.

Бу йил об-ҳаво сернам келгани учун шубҳасиз чигит бехато униб чиқади. Лекин чигитни экиб қўйиб, бепарво юриш, ўзи униб чиқаверади деб қараб туриш ҳам бўлмайди. Ер сернам, бунинг устига ҳаво гоҳ исиб, гоҳ салқин бўлиб турипти. Ҳаво иссиқ бўлса, чигит бир ҳафтада, иссиқ кам бўлса 10—12 кунда униб чиқади. Аммо ерда нам кўп бўлгани учун ғўза илдизи касалга чалиниши мумкин. Ердаги меёридан ортиқ зах ғўзага фойда бермайди. Ҳаво тез исиб кетмаса ер остидаги униб чиқмаган чигит чириб ҳам қолади. Бундай аҳволнинг оқибати нималарга олиб келишини деҳқонлар жуда яхши биладилар. Илдиз чириса чигит қайта экилади. Сарф-харажат кўпаяди, ғўза эса анча кечки бўлади. Шунинг учун катта мақсадларни кўзлаган деҳқонлар бу йилги шароитда ниҳоятда зийраклик билан оқилона ишламоқлари, зарур агротехника тадбирларини амалга оширмоқлари зарур.

Биз ўз колхозимизда кўп йиллик тажрибага таяниб, об-ҳаво паст, нам кўп бўлган йилларда шароитга хос иш юритишга одатланиб қолганмиз. Масалан, ортиқча намни қочириш, ерни қиздириш, зичлашиб қолган ерни бўшатиб, шамоллатиш тадбирларини кўрамиз. Бунинг учун тракторларга лапка, наралник қўйиб, ғўзани культивация қиламиз. Ғўзанинг тагини юмшатиш, шамоллатиш, ортиқча намни қочириш учун барча куч шу ишга сафарбар этилади. Умуман намгарчилик кўп бўлганда шундай тадбирларни амалга ошириш бизда расм бўлиб қолган.

Албатта, ҳамма ерда шароит бир хил эмас. Шунинг учун иш ҳам ҳар жойнинг ер шароитига қараб уюштирилади. Масалан, бизнинг колхозда қора тупроқ, тошлоқ, қумлоқ каби етти хил ер бор. Уларнинг агротехникаси бир хил эмас. Қоратупроқ ерлар тез исийди, тез совийди. Тошлоқ ерлар секин исийди, секин совийди. Колхозимизда чигит экиладиган ва секин исиб, секин совийдиган тошлоқ ерлар 1070 гектарни ташкил қилади. Жуда тошлоқ ерлардаги ғўзаларга мавсумда етти мартадан ҳам ортиқ сув қуйилади. Қоратупроқли ерларда ғўзага тўрт мартадан ортиқ сув қуйилмайди. Чунки, тошлоқ-қумлоқ ерларда нам тез қочади, қора тупроқда нам узоқ сақланади. Ҳозирги пайтдаги ишлар ер, об-ҳаво шароитига қараб тўғри уюштирилса, деҳқонлар дард қолмайди. Кўзлаган мақсадига эришади. Тўла гектарларда белгиланган миқдорда кўчат бўлишига эришилади. Мўл ҳосил учун пухта замин вужудга келади.

Миразиз РЎЗИМАТОВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси, республикада хизмат кўрсатган механизатор.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ЧИГИТ ВА МАККАЖУХОРИ ЭКИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 16 АПРЕЛГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун — чигит экилган майдон (гектар ҳисобида), учинчи стун — бажарилиш проценти, тўртинчи стун- маккажўхори экилган майдон (гектар ҳисобида), бешинчи стун — бажарилиш проценти.

Янгийўл	19150	85,3	2241	64,3
Оққўрғон	24306	83,0	4095	104,6
Бекобод	17081	79,4	1776	100,1
Юқори Чирчиқ	6176	74,0	1101	57,9
Ўрта Чирчиқ	16505	73,1	1385	113,6
Пискент	8670	61,8	1563	103,0
Бўка	11800	55,4	1379	73,1
Калинин	—	—	2030	111,2
Орджоникидзе	—	—	935	64,2
Бўстонлиқ	—	—	330	38,9
Оҳангарон	—	—	1329	56,6
Область бўйича:	103688	74,0	18164	82,9

СОЦИАЛИЗМ БУНЁДКОРЛАРИ СЪЕЗДИ

Бундан 50 йил муқаддам — 1923 йил 17—25 апрелда мамлакатимиз тарихида катта ўрин эгаллаган РКП(б) XII съезди бўлиб ўтди.

Унда Коммунистик партия асосчиси В. И. Ленин бетоблиги туфайли қатнаша олмаган бўлса-да, съезд ўз ишини доҳийнинг СССРда социализм қуриш плани ҳисобланган сўнгги асарлари асосида ташкил қилди. Съезд В. И. Ленинни ўз президиумига сайлади ва унга қизғин табрикнома йўллаб, партия пролетариат ва тарих олдидаги ўз масъулиятини англайди, деб таъкидлади.

РКП(б) XII съездининг кун тартиби — Марказий Комитет ҳисоботи, Ревизия комиссиясининг ҳисоботи, Марказий контроль комиссиясининг ҳисоботи, РКП(б)нинг Коминтерн Ижрокомидаги вакиллигининг ҳисоботи, саноат тўғрисида, партия ва давлат қурилишида миллий моментлар, қишлоқда солиқ сиёсати, районлаштириш, марказий муассасаларни сайлаш сингари масалалардан иборат бўлиб, бу масалалар кенг муҳокама қилинди.

Партия Марказий Комитетининг катта тайёргарлик иши ва бу ишда В. И. Ленин мақолаларига асосланганлиги бу масалаларнинг муваффақиятли ҳал қилинишини таъминлаш учун зарур шарт-шароит яратди. РКП(б) Марказий Комитетининг сиёсий ҳисоботида НЭПнинг ютуқларига баҳо берилди уни социалистик позициялардан чекиниш, капитализмга ён бериб қўйиш, деб тушунган кишиларга зарба берилди. Шу билан бирга чекиниш тугаганлиги, кучларни қайта гуруҳлаш лозимлиги тўғрисидаги ленинча кўрсатма сўзсиз бажарилаётганлигини съезд алоҳида таъкидлаб ўтди.

РКП(б) Марказий Комитетининг ҳисоботида партия бирлиги, унинг социал составини мустаҳкамлаш, социализм позициясини сақлаш учун олиб борилган ишлар таъкидлаб ўтилди. Бу масала юзасидан қабул қилинган қарорда «партия бутун пролетариат томонидан батамом қўллаб-қувватланиб, ҳатто революциянинг беш йили ичида бирор сабабларга кўра коммунистлар ишидан бегоналашган ва Совет ҳокимиятига маълум даражада ишончсизлик билан қараган энг қолоқ ишчилар табақаларини ҳам РКП ишига ишонтиришга муваффақ бўлди» (КПСС резолюциялар ва қарорларда, 1957 йил, 769-бет) дейилади. Мазкур қарор партиямиз «давлат ҳокимияти органларининг бутун сиёсий ва маданий ишларига раҳбарлик» қилиб, партиясиз ишчи ва деҳқонларнинг энг яхши намояндаларини хўжалик ва умумдавлат ишларига жалб этаётганини таъкидлаб, «хўжалик ва умумдавлат органларининг ишлари учун асосий масъулият РКП зиммасида турганлигини бир минут ҳам унута олмайди»,— деб уқтирди.

«Партиямиз раҳбарлиги остида ишчилар синфи биринчи навбатда оғир индустрияни юксалтириш учун зўр бериб ҳаракат қилади, чунки фақат оғир индустриягина чинакам социалистик қурилишнинг мустаҳкам пойдевори бўла олади» деб уқтирди съезд.

Съезднинг «Саноат тўғрисида» резолюциясида ишчилар синфи билан деҳқонлар ўртасидаги иттифоқни мустаҳкамлаш, саноатни ривожлантириш асосида социализм ғалабасини таъмин этиш, НЭП шароитида хўжалик юритишни конкретлаштириш, халқ хўжалигини планлаштириш, давлат маблағларини тежаш, солиқ системасини тўғри йўлга қўйиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларига нарх қўйишни тартибга солиш, иш ҳақини ошириш, чет эл капиталидан мақсадга мувофиқ фойдаланиш, хўжалик ишида ишловчи кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ҳамда тарбиялаш зарурлиги кўрсатиб ўтилди.

(РКП(б) XII СЪЕЗДИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА)

РКП(б) XII съезди миллий масалага катта эътибор берди ва қарор қабул қилди. 1922 йил декабрда СССР тузилгач, кўпмиллатли Иттифоқ давлати принципларини ишлаб чиқиш, халқаро миқёсда эса, миллий-озодлик ҳаракатининг кучайганини назар-эътиборга олиш ҳамда нэп шароитида жонланган буюк давлат шовинизми ва маҳаллий буржуа миллатчилигини фош қилиш лозим эди. РКП XII съезди Коммунистик партиянинг ленинча миллий программаси ва назариясини ҳамда уни ҳаётга жорий қилишда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг тарихий аҳамиятини шарҳлаб берди.

Съезд қарорида миллий республикаларнинг Совет Социалистик Республикалари Иттифоқида бирлашуви ҳамкорлик формаларининг тараққиётидаги «муҳим босқич эканлиги», «бу ҳамкорлик энди халқларнинг кўп миллатли яхлит бир Совет давлатидан иборат ҳарбий-иқтисодий ва сиёсий бирлигига айланди», деб таъкидланади. Шу тариқа, миллий масалани тўғри ҳал қилишнинг калитини совет тузуми топди. бу тузум барча миллатлар ва элатларнинг тенг ҳуқуқлилиги ва эркинлигини таъминлаб берди.

Съезд РКП(б)нинг миллий масалани ҳал қилиш соҳасидаги вазифаларини белгилаб берди. У ўтмиш давридан мерос бўлиб қолган бу соҳадаги қолдиқларни қисқа бир муддат ичида ҳал қилиб бўлмаслигини, бунинг учун кўп ишлар қилиш лозимлигини уқтирди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев партиямизнинг ўша даврдаги фаолиятига «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг эллик йиллиги тўғрисида» докладида бундай деди: «Миллий зулм ва тенгсизликнинг ҳамма оқибатларини бартараф этиш учун ҳатто жуда яхши, жуда адолатли қонунларни қабул қилишнинг ўзи кифоя қилмаслигини партиямиз яхши тушунар эди. Илгари эзилиб келган миллатлар ва элатларнинг иқтисодий ва маданий қолоқлигини бартараф этиш ҳам керак эди. Бошқа сўзлар билан айтганда, миллатларнинг юридик тенгсизлигини бекор қилишнинг ўзи кифоя қилмас эди. улар ўртасидаги ҳақиқий тенгсизликни ҳам тугатиш лозим эди. Шу вазифани ҳал этиш партиянинг энг асосий сиёсий мақсадларидан бири бўлиб қолди».

РКП(б) XII съезди таъкидлаб ўтганидек, ўз бошидан капитализм даврини ўтмаган, ўз пролетариатига эга бўлмаган ёки пролетариати жуда оз сонли бўлган, иқтисодий ва маданий жиҳатдан анча орқада қолиб кетган «бир қанча республикалар ва халқлар, агар уларга узоқ вақт давомида ташқаридан ҳақиқий ёрдам кўрсатилмаса, миллий жиҳатдан тенгҳуқуқли бўлишлари натижасида олган ҳуқуқ ва имкониятларидан фойдалана олмайдилар, тараққиётнинг юқори босқичига кўтарилаолмайдилар ва демак, олдинга кетган миллатларни қувиб етолмайдилар. «Съезд бу тенгсизликни битириш мумкин, деган ишончни билдирибгина қолмасдан, балки қолоқ халқларнинг ҳақиқий тенгсизлигини йўқ қилиш, уларнинг иқтисодий ва маданий даражасини кўтариш вазифаларини конкрет аниқлаб берди. Бу вазифани ҳал қилиш учун СССР халқлари дўстлигига, биринчи навбатда рус пролетариати, рус халқининг ёрдамига, бутун Иттифоқимизнинг қудратига таяниш бирдан-бир аниқ йўл эди.

Съезд СССР давлатининг мақсадини, унинг тузилиш принципини, унинг олий органларининг вазифаларини шарҳлаб, «Иттифоқнинг юқори органлари шундай ташкил қилиниши керакки, улар Иттифоқдаги ҳамма миллатларнинг эҳтиёж ва талабларини социализм негизида тўла акс эттириш билан бирга, айрим миллатларнинг махсус эҳтиёж ва талабларини ҳам акс эттирадиган бўлсинлар», деб кўрсатма берди ҳамда Иттифоқ олий органларида тенг ҳуқуқли асосда барча миллий республикаларнинг махсус вакиллик органини таъсис этишни тавсия қилди.

Съезд СССР ҳайъатидаги барча Совет республикалари ҳуқуқларини, эҳтиёж ва талабларини қондиришга, уларнинг ташаббусларини ёйишга қаратилган бир қатор тадбирларни ҳам белгилаб берди ва миллий республикалар ва областларнинг органларида ишлаш учун миллий кадрларни кенг жалб қилиш лозимлигини уқтирди. Бундан ташқари, съезд миллий республикаларда партия ташкилотларини мустаҳкамлаш, шовинизм ва маҳаллий миллатчилик қолдиқларига муросасиз курашиш лозимлигини кўрсатди.

Шундай қилиб, РКП(б) XII съезди миллий масалани ленинча ҳал қилишнинг муҳим вазифаларини аниқлаб берди ва партия аъзоларидан бу соҳадаги қарорларни ҳаётга жорий қилишда фаол қатнашишни талаб қилди. Съезд СССРнинг маъмурий-хўжалик бўлинишини ислоҳ қилишни, районлаштиришни, Совет аппаратини оммага яқинлаштиришни вазифа қилиб қўйди. У ишчи-деҳқон инспекцияси ҳамда Марказий контроль комиссиясини янги асосда қайта қуриш, партия ва давлат аппаратини «ишчи ва деҳқонлар манфаатига тўла-тўкис хизмат қилдириш»ни тавсия қилди.

Съезд ташкилий масала ва партиянинг пропаганда ишлари тўғрисидаги вазифаларини аниқлаб берди. РКП(б) Марказий Комитети аъзолари сонини кўпайтириш, ҳар икки ойда бир Марказий Комитет пленумини чақириш, сиёсий бюронинг мамлакат ҳаётига планли раҳбарлик қилиш ишини яхшилаш, ишчи-деҳқон инспекцияси ва Марказий контроль комиссияси ўртасидаги алоқани мустаҳкамлаш, партия социал-составини тартибга солиш, унда ишчилар ядросини кўпайтириш, пролетар бўлмаган табақалардан, айниқса бошқа партиялардан чиққан кишиларни партияга қабул қилишда бир қанча чекловчи шартлар қўйишни зарур, деб топди.

Съезд партиянинг кучи ўсиб борувчи ёшлар билан революционерларнинг кекса авлоди ўртасидаги алоқани мустаҳкамлашдадир деб уқтирди. Съезднинг «РКСМ иши тўғрисида» резолюциясида комсомол ва пионерлар олдига бир қанча вазифалар қўйилди.

РКП(б) XII съезди «Пропаганда, матбуот ва агитация масалалари юзасидан», «Динга қарши агитация ва пропаганданинг қўйилиши тўғрисида» ҳам кенгайтирилган қарорлар қабул қилди. Съезд қарорида меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашдаги барча воситаларнинг роли кўрсатилиб, уларнинг конкрет вазифалари белгилаб берилди.

Съезд динга қарши курашиш учун пропаганда ва агитация ишини мунтазам олиб бориш, меҳнаткаш оммани диний хурофотлар таъсиридан қутқазиш, бу ишда фандан, илмий фикрлардан фойдаланиш, илмий-оммабоп адабиётдан фойдаланиш, меҳнаткаш оммага материалистик табиёт илми бериш, саводсизликни тугатиш, диндорларга қарши курашда улар «ҳиссиётини асло ҳақорат қилмаслик», турли диндаги кишиларга конкрет ёндошиш, атеистик пропаганданинг таъсирини кучайтириш партиянинг муҳим вазифаси деб ҳисоблади.

РКП(б) XII съезди партиянинг қишлоқдаги ишларига ҳам катта эътибор берди. Партия деҳқонлари социализмни амалга ошира оладиган қилиб тарбиялашга, қишлоқда партия ва совет органларини мустаҳкамлаш, деҳқонларни қулоқлар таъсиридан қутқариш, камбағал деҳқонларга ёрдам бериш, деҳқонларнинг ширкатларини тузиш, деҳқонларнинг ихтиёрийлик асосида коллектив хўжаликлар тузиш, Советларга суқулиб кирган ёт унсурларни қишлоқ Советларидан ҳайдаб чиқариш сингари масалаларга аҳамият берди.

Тарихий XII съезддан буён 50 йил ўтди. Партия унинг қарорларига асосланиб, бу қарорларни ҳаётга татбиқ этиб, йилдан-йил катта ғалабаларни қўлга киритди. СССРнинг иқтисодий қудрати ўса борди. Ҳозирги вақтда Совет Иттифоқи ер юзида ишлаб чиқараётган саноат маҳсулотининг 20 процентини бермоқда. СССРга қўшилган барча совет республикалари бекиёс тараққий топди. Миллий масала муваффақиятли ҳал қилинди. Ҳозирги вақтда, СССР меҳнаткашлари КПСС XXIV съезди белгилаб берган вазифаларни шараф билан бажармоқдалар ва коммунистик жамиятнинг моддий-техника базасини бунёд этмоқдалар.

А. АКРОМОВ,
тарих фанлари кандидати, доцент.

Ойша Чиналиева номини Янгийўл пойафзал фабрикасида ҳурмат билан тилга олишади. Бу меҳнат ветерани социалистик мусобақага қўшилиб смена ва ойлик планларини муттасил ошириб бажариш билан ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқда. Суратда: О. Чиналиева.
А. АБАЛЯН фотоси.

БОСМАДАН ЧИҚДИ

Сиёсий адабиёт нашриёти «РСДРП II съезди тўғрисида эсдаликлар» деган китобни нашр қилди. Бу китоб В. И. Лениннинг «РСДРП II съезди тўғрисида эсдаликлари» билан бошланади. Китобда съездга тайёргарлик ва унинг иши тўғрисида Владимир Ильич сафдошларининг эсдаликлари ҳам босилган. Маълумки, II съездда революцион марксистик ташкилотларнинг бирлаштириш процесси тугалланган ва Россияда марксчи пролетар партияси тузилган.

«Большевизм сиёсий фикр оқими сифатида ва сиёсий партия сифатида 1903 йилдан бери мавжуддир». В. И. Лениннинг шу сўзларини сиёсий адабиёт чиқарган «Ленин партиясининг туғилиши» плакатлари виставкасида ўқиш мумкин.

Бир газета саҳифаси ҳажмида беш варақада олинган ҳужжатлар, фото суратлар, диаграммалар, тасвирий санъат асарлари репродукцияси Россияда ишчилар ҳаракатининг бошланиши ва марксизмнинг тарқалиши ҳақида, Петербургда «Ишчилар синфини озод қилиш учун кураш иттифоқи» тўғрисида, В. И. Лениннинг марксчи партияни тузиш учун олиб борган кураши тўғрисида ҳикоя қилади. Материаллар В. И. Ленин ташкил этган ва раҳбарлик қилган «Искра» газетасининг революцион пролетар партиясини ғоявий ва ташкилий жиҳатдан тайёрлашда, оппортунистлардан ажралишда қилган ғоят катта хизматларини эслатиб ўтади. Охирги плакат КПСС XXIV съездига, жаҳон коммунистик ҳаракатига бағишланади.

(ТАСС).

НОВАТОРЛАР МУСОБАҚАСИНИНГ ҒОЛИБЛАРИ

Тошкент областининг рационализаторлари билан ихтирочилари беш йиллик бошидан буён етмиш миллион сўм маблағ тежаб қолдилар. Ишлаб чиқаришни такомиллаштиришда ихтирочилар ва рационализаторлар Бутуниттифоқ жамияти аъзоларининг қирқ минг кишилик отряди бевосита иштирок этмоқда. Улар кўриклар ва конкурслар, кўргазмалар ва новаторлар мактабларини ташкил этмоқдалар. Бу ташаббускорларнинг сонини ўстиришга ёрдам бермоқда. Бултурнинг ўзидагина ишлаб чиқаришга 21 мингдан зиёдроқ таклиф жорий қилинди. Ўтган йилда эришилган муваффақиятлар учун рационализаторлик ва ихтирочилик ишларини ривожлантириш юзасидан республика социалистик мусобақасида биринчи ўрин ва ихтирочилар ҳамда рационализаторлар Бутуниттифоқ жамиятининг катта кўчма вимпели Тошкент область советига берилди.

Андижон, Хоразм ва Сурхондарё областларининг жамиятлари советлари ҳам мусобақада олдинги ўринларни эгалладилар.

ЖОНКУЯР МУАЛЛИМА

Шинамгина хонада дарсга тайёрланиш учун ҳамма нарса муҳайё. Китоб жавонларда бундан 20—25 йил илгари нашр қилинган «Рус тили» китоблари ва бошқа турли хил дарсликлар, справочниклар, илмий-оммабоп ва методик қўлланмалар, «Совет мактаби» журнали...

— Дарс беришдан кўра унга тайёрланиш қийинроқ — дейди хонадон соҳибаси, рус тили ўқитувчиси Санталат Мақсудова.— Бир соатлик дарсга камида 2—3 соат тайёрланишга тўғри келади.

Санталат Мақсудова 1955 йилда Тошкент хотин-қизлар педагогика билим юртининг рус тили факультетини тамомлагандан сўнг Орджоникидзе районидаги Улуғбек номли 37-ўрта мактабнинг I—IV синфларига дарс бера бошлади. У 18 йиллик меҳнат фаолиятига эга бўлган муаллима бошланғич синф ўқувчиларига рус тилини содда, қизиқарли қилиб тушунтиради. Дарсда кўргазмали қуроллар— эпидиоскоп, Филмоскопдан самарали фойдаланади. Ҳар дарсда тематик ўйинлар — физминутка ўтказиш билан темани якунлайди. Ўқувчилар билан якка тартибда рус тилида суҳбатлар олиб боради. Буларнинг ҳаммаси ўқувчиларнинг пухта билим эгаллашига олиб келмоқда.

Муаллиманинг синфдан ташқари ишлари ҳам мақтовга лойиқ. 1969—71 йилларда бўлиб ўтган олимпиадада биринчи ўринни Улуғбек номли 37-мактаб ўқувчилари олдилар. Район комсомол комитети Санталат Мақсудованинг бу борадаги хизматларини эъзозлаб, уни Фахрий ёрлиқ билан тақдирлади. Ҳозир муаллима апрель ойида бўладиган рус тили дарси бўйича мактаблараро кўрик—конкурсга тайёргарлик кўряпти. «Дўстлик» номи билан ўтадиган бу кўрик—конкурсда 15 республика халқларининг тилларида қўшиқ ва шеърлар янграйди. Бунинг учун ҳар бир республиканинг миллий кийимлари тайёрланяпти.

Салтанат Мақсудованинг ташаббуси билан I—III синфларнинг ҳаммасида синф кутубхоначаси ташкил этилган. Уларда рус ёзувчилари томонидан болалар учун ёзилган китоблар кўплаб топилади.

Салтанат Мақсудова мактабда интернационал дўстлик клубининг аъзоси. У ўз ўқувчиларининг бошқа шаҳарлар билан ёзишмаларида катта ёрдам беради.

Б. ДУСИМОВ.

БЕШЙИЛЛИК ВАХТАСИДА

УШБУ суратда Тошкент асбобсозлик заводининг илғор ишчиси, коммунистик меҳнат зарбдори ҚОБИЛ ТУЛАГАНОВНИ кўриб турибсиз. У сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришда кўпчиликка намуна бўлмоқда.
М. Нуриддинов фотоси.

ЗАРБДОРЛАР

Баҳор келиб, Сирдарё соҳилидаги металлурглар посёлкаси ҳам гул-лолалар чаманига бурканди. Ёқимли сабо тонг завқини суриб, ишга шошилаётган металлургларга ҳузур бағишлайди. Улар орасида ҳар бир иш кунини янги-янги меҳнат ютуқлари билан нишонлаётган 3-бригада канавачилари бор.

Бригада ишчилари ҳар сменада 300 қолипни пўлат қуйишга ҳозирлайдилар. Бригада меҳнатсеварлари ўз вазифаларини шараф билан адо этмоқдалар. Соня Каримова, Анна Богатова, Гулсара Эргашева каби ишчилар ишни тез ва сифатли бажаришда ҳамкасбларига намуна бўлмоқдалар.

3-бригада ишчилари орасида кўп йиллардан буён ҳалол меҳнат қилиб, коллектив ҳурмат эътиборини қозонган илғорлар кўплаб топилади. Саида Каримова ана шундайлардан бири. Яқинда бу илғор ишчининг ҳаётида қувончли воқеа содир бўлди. Партия ва ҳукуматимиз унинг кўп йиллик меҳнатини инобатга олиб, Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотлади.

Бир сўз билан айтганда мазкур бригада ишчилари завод муваффақиятларига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар.

М. РЎЗИМАТОВ,

АНТАРКТИДА ТААССУРОТЛАРИ

В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг 2-ётоқхонасида география факультетининг собиқ талабаси В. Ноздрюхин ва СССР спорт мастерлигига номзод Ю. Емельяновлар билан учрашув бўлиб ўтди. Улар антарктида экспедициясидан қайтиб келган эдилар.

Учрашув кечасида география фанлари кандидати А. Расулов, кекса ўқитувчи М. Носировлар сўзга чиқишди. Экспедиция аъзолари совуқ қитъа таассуротларини сўзлаб бердилар.

Сўнг меҳмонлар ўзлари олиб келган диапозитивларни намойиш қилишди.

Меҳмонларнинг музликлар, уларнинг силжиши ҳақидаги мароқли суҳбати студентларда катта қизиқиш уйғотди.

И. ХУДОЙБЕРДИЕВ,
ишчи мухбирлар университетининг тингловчиси.

ЙЎЛЛАРИМИЗ РАВОН БЎЛСИН

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

Биз ажойиб замонда яшамоқдамиз. Азим Тошкент шаҳримиз кундан-кунга гўзаллашиб, обод ва кўркам бўлиб бормоқда. Шаҳримизнинг қай тарафига қараманг янги уй-жойлар, кўркам кўчалар, ҳашаматли бинолар шаҳар ҳуснига ҳусн қўшаяпти.

Лекин минг афсуски биз қатнаб турган Шомаҳмудов номли кўча юқоридаги кўчаларга сира ўхшамайди. Нега дейсизми, эшитинг. Яхшики ҳозир кунлар исиб, нам кўтарилиб қолди. Ёғин-сочин кунлари резина этик билан қатнаб қишни ўтказдик. Бу гапга асло таажжубланманг. Кўчамиз илгари текис ва равон эди. Кейинчалик асфальт хам қилиб беришди. Биз жуда қувондик. Лекин минг афсуски 1969 йилда бир группа «устабузарлар» келишиб, асфальтни алғов-далғов қилиб, ўзларича ремонт қилишиб кетишди. 1970 йилда эса илгариги «устабузармонлар»нинг ишларини анча кенгайтиришди, яъни дўппидек бузилган жойни бўйрадек, айрим жойларни эса кичик ҳовуздек ўйиб «яхшилаб» тузатиб кетишди. Аввалига «қош қўяман деб, кўзни ишдан чиқарадиганлар асли шулармикан» деб ҳайрон бўлдик. Йўқ, кейинчалик билсак улар ремонтчилар экан. Тузатиш ўрнига бузиб кетадиган ремонтчиларни энди кўришимиз.

Шундан сўнг кўчамизни тузатиб беришни сўраб район, шаҳар Советининг депутатларига, ободончилик ишлари билан шуғулланувчи ўртоқларга мурожаат қилдик. Гапнинг очиғи қатнайвериб, айтавериб чарчадик.

Сабрнинг таги олтин дейди халқимиз. Бу мақолга амал қилган, махалла аҳолиси асфальтчиларни бир йил кутди. Лекин бу устабузормонлардан дарак бўлмади. 1972 йилда ҳам сув кечиб амал-тақал қилиб, болаларимизни боғчага ва мактабларга олиб бориб турдик. Мана 1973 йилнинг биринчи квартали ҳам ўтди, ҳамон, ремонтчилардан дарак йўқ. Биз, Париж Коммунаси, Қизил Шарқ ва Димитров номли маҳалла аҳолиси Октябрь район Советидаги раҳбар ўртоқларга мурожаат қилиб, йўлларимизни тартибга келтиришда ёрдам беришларини сўраймиз.

Шу маҳаллаларда истиқомат қилувчилар номидан:

М. РАУФОВ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ўқитувчи, шахсий пенсионер.
А. ТОЛИПОВ,
шахсий пенсионер.
З. АБДУЛЛАЕВ,
Тошкент самолётсозлик заводининг хизматчиси.
Ш. ШОИКРОМОВ,
врач.

ГАЗ ҚУВУРИНИНГ ИККИНЧИ ОДИМИ

Бухоро—Тошкент—Фрунзе—Олмаота магистрал газ қувурининг қуввати суткасига уч миллион куб метр табиий газни кўп бера бошлади. Магистрал газ қувурига Газли районида газ қувури иккинчи навбатининг биринчи участкаси уланди.

Ўзбекистон, Тожикистон, Қирғизистон ва Қозоғистон саноатининг жадал ривожланаётганлиги, шу республикалар қишлоқлари ва шаҳарлари юксак суръатларда газлаштирилаётганлиги газ «томирларини» бир мунча кенгайтиришни талаб қилди. Ўтган йили Қизилқумда газ қувурининг иккинчи навбати қурилиши бошланган эди. Газ қувурининг иккинчи навбати яна иккита «қувур» ётқазишни, учта янги компрессор станцияси қурилишини, мавжуд станцияларни кенгайтиришни кўзда тутади.

Ҳозир мавжуд «қувурлардан» истеъмолчиларга ҳар йили 13,6 миллиард куб метр арзон ёқилғи ва хом ашё юборилмоқда. 1977 йилга бориб, газ қувурининг иккинчи навбати фойдаланишга топширилганидан сўнг Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон истеъмолчилари Қизилқум ва Қарши даштидаги газ конларидан бир йилда 26 миллиард куб метр табиий газ оладилар.

(ЎзТАГ).

ОТАХОНЛАР ТАШАББУСИ

Колхоз бош агрономи ўртоқ Х. Абдураҳмонов билан бўлган суҳбатимиз узоққа чўзилди. Бу йилнинг режалари ҳақида батафсил гаплашдик. Агрономнинг сўзидан колхоз сабзавоткорларининг беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида янада фидокорона меҳнат қилиб, шаҳар аҳолисига кўпроқ картошка, сабзавот маҳсулотлари етиштириб бериш учун амалга оширилаётган тадбирларни билиб олдик.

Бу йил минг тоннага етказиб сабзавот етиштирилади. Деҳқонлар эрта кўкламданоқ мўл ҳосил етиштиришга қатъий бел боғладилар. Экин майдонлари яхши озиқлантирилиб, текисланди. 17 бригаданинг ҳаммасида ҳам социалистик мусобақа кенг қулоч ёйдирилганлиги сабабли эртанги карам барвақт кўчат қилиниб, ўтқизилди. 212 гектар майдонга эса пикировка қилинган помидор кўчатлари экилди. Бу ишда салкам 400 га яқин киши актив қатнашди. Натижада кўчат ўтқазиш ишлари барвақт тамомланди. Сабзавоткорлар ишни агротехника талаблари даражасида олиб бордилар. Кунига 200 тоннадан ортиқ, ёки қисқа вақт ичида салкам 4 минг тоннага яқин гўнг ташиб чиқарилиб, ерларга сочилди.

Биз колхозда бўлганимизда кўпгина деҳқонлар билан гаплашдик. Улар ўтган йилга нисбатан камида 2 минг тонна сабзавот, 300 тоннага яқин картошка етиштириш йўлида қандай ишларни амалга оширганлиги ҳақида гапиришди. Ўтган йил колхознинг ўзида уруғлик етиштирилди. 400 тонна картошка ғамлаб қўйилган эди. Шу сабабли четдан уруғлик сотиб олинмади. Картошка экиш ишлари ҳам тез ва соз ўтказилди.

Юбилей йили парник хўжалигида карам, помидор кўчатлари кам бўлган эди. Бу эса мўлжалдаги ҳосилни олиш имконини бермади. Ўтган йилнинг аччиқ сабоқларидан тегишли хулоса чиқарилиб, кўп кўчат етиштирилди. Айниқса эрта пишар навли помидор ва бошқа сабзавот экинлари уруғи олинди. 7, 8, 10, 15-бригадаларда янгидан парниклар ишга туширилди. Бундан ташқари, Тимирязев номли участкада енгил типда 0,4 гектар парник қурилиб, фойдаланишга топширилди. Бу тадбирларнинг ҳаммаси бу йил парник хўжалигида ҳосилни бир ярим бараварга кўпайтириш имконини беради.

Колхозда мўл ҳосил етиштиришга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиш истагини билдираётган кўплаб топилади. Улардан бири Соатали ота Абдиевдир. У ўтган йилнинг якунларидан қаноат ҳосил қилмади. Бу йил янгича ишлайлик, деб далага чиқди. 72 ёшли бу нуроний отанинг иши ҳаммани қувонтирди. У шолипоядан чиққан 19 гектарлик янги ердаги звенога бошчилик қилмоқда. Отанинг ташаббуси колхозда кенг маъқулланди. Жуда кўп пенсионерлар ҳам сабзавотдан мўл ҳосил етиштиришда ёшлардан қолишмай ишлашга сўз бердилар. Ориф ота Йўлдошев, Хожимат ота Абдурауфов, Султон ота Мирсалимов ва бошқа пенсионерлар янги звенонинг аъзосидир. Тракторчи Турсунмамат Турғунов уларнинг мушкулини осон қилишда яқиндан ёрдам бермоқда. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти отахонлар звеносининг ишини яхшилашда кўмаклашмоқда. Дала шийпони қуриляпти. Кўшимча равишда техника ва ўғит ажратилмоқда. Шу сабабли звенода эртаги картошка экиш сифатли ўтказилди. Карам, помидор кўчатлари ўтказиш ва уларни меҳр билан парвариш қилишда отахонлар ғайрат кўрсатишяпти.

— Мен, — дейди Соатали ота, — тенгдошим Қўчқорали Юнусовни социалистик мусобақага чақириб, далага чиқиб ишлашга чорладим. У менинг сўзимни зўр хурсандчилик билан қабул қилди.

Тимирязев номли участкада ҳам отахонлар звеноси ташкил этилди. Уларга ўн беш пенсионер биркитилган. Биз Қўчқор ота Юнусов бошлиқ звенода ҳам бўлдик. Звено аъзолари ҳар бир кундан баракали фойдаланишяпти. Тўрт гектар майдондаги токларни очиб, ишкомларга тараб қўйишган. Улар ҳар гектар ердан ўтган йилга нисбатан бир ярим баравар кўп картошка, сабзавот етиштиришга аҳд қилганликларини айтдилар.

Ўз сўзларининг устидан чиқаётган соҳибкор ва сабзавоткорлар эртаги экинларни меҳр билан парвариш қилишяпти. Ҳозир дастлабки маҳсулот топшириш ишлари ҳам бошланиб кетди. Редиска, кўкпиёз, тўхтовсиз савдо дўконларига жўнатилмоқда.

Отахонларнинг ватанпарварлик ташаббуси хўжаликнинг ҳамма бригада ва участкаларида кенг ишлаб чиқилди. Шундан кейин эса ишчи кучи яна ҳам кўпайди, 9-, 7-бригада ва бошқа бригадаларнинг рўйхатларида ишчи кучи кўп ҳисобланар эди. Амалда эса далада меҳнат қилаётганлар жуда озчиликни ташкил этар эди. Отахонлар ташаббуси ишланиб чиқилгач, ҳар бир бригадада ишчи кучи ўртача 10-15 кишига кўпайди. Юздан ортиқ пенсионер отахонлар сабзавотчилик-боғдорчилик бригадаларида, парник хўжаликларида ишламоқда. Гражддостлик бурчини бажариб, Совет Армияси сафидан қайтиб келган кўпгина ёшлар ҳам эндиликда колхознинг дала ишларида фаол қатнашмоқдалар.

М. ҒОЗИЕВ,
Оржоникидзе районидаги Ленин номли колхоз.

Суратда: отахон звено бошлиғи Соатали Абдиев.

МАККАЖЎХОРИ ЭКИШ ҚИЗҒИН

Бекобод районидаги 4-«Далварзин» совхози энг кенжа хўжалик ҳисобланади. Совхозда пахтачилик билан бирга қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳалари ҳам ривожланиб боряпти. Розиқ Хошимов бошлиқ 2-бўлим деҳқонлари мўл ем-хашак ҳозирлаш учун курашни эрта баҳордан бошлаб юбордилар. Озуқа экинлари майдони анча кенгайди. 42 гектар майдонга янги беда экилди. Беда уруғини экиш агротехника муддатларида ўтказилди.

Бўлимда бу йил дон ва чорва озуқаси учун маккажўхори экиш ишлари қизғин тус олиб кетди. Ғанимат фурсатдан унумли фойдаланиб иш кўраётган бўлим ишчилари ҳозиргача 70 гектар ерга маккажўхори экишди. Бу ишларни бажаришда механизаторлардан Муртоза Мақсудов, Сайдамат Умеров, Рефат Ахчилов ва Геннадий Териховлар, ишчилардан Абду Туркманбоев, Ғулом Ҳусановлар бошқаларга ўрнак бўлиб ишламоқдалар.

К. РАҲМОНБЕРДИЕВ.

ҚИШЛОҚ ҲАВОСИ

«Қибрай» совхози 3-бўлимининг уфқларига туташ боғлари бағридамиз.

— Бу мевали дарахтларни янгича, «палметка» йўли билан ўстириш усули, — дейди далачилик агрономи Иброҳим ака Исмоилов паст бўйли олма дарахтларини кўрсатиб. — Булар узун бўйли олмаларга нисбатан ҳосили кўп, териб олиш осон, ҳам икки йилдаёқ ҳосилга киради.

Қатор тизилиб бир текисда ўсаётган дарахтларда куртаклар беҳисоб, Бўлим боғбонлари «палметка» усули билан 100 гектарга, «обёмний» усули билан 200 гектар ерда боғ барпо этишган.

Бутун атрофда ана шу мўл ҳосил ташвиши. Дарахт шохларини буташ тугалланди. 85 гектар ердаги мевали дарахтлар «Хлорокс меди» химикати билан дорилаб чиқилди, ўз муддатида яхоб берилди. Дарахтлар остидаги ёввойи ўт ва ҳашоратларни йўқотиш учун препарат-30 билан ДНОК аралашмаси пуркаш ишлари қизғин давом этаяпти.

Назира ЙЎЛДОШЕВА.

БУКА район даволаш-санитария бирлашмасининг медицина ходимлари хўжаликларда, техника ремонт қилинадиган устахоналарда тез-тез бўлиб механизаторларга ва дала меҳнаткашларига намунали медицина хизмати кўрсатмоқдалар. Суратда: хирург М. Тўхтабоев ва «Тез ёрдам» фельдшери М. Тошпўлатовлар Ҳамза номли колхоз механиги Т. Жўраевга (чапда) медицина хизмати кўрсатишмоқда.

Қ. Розиқов фотоси. (ЎзТАГ).

ДУНЁ ОВОЗИ
чет эл хабарлари

ТЕҲРОНДА ИЛМИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

ТЕҲРОН, 14 апрель. (ТАСС). Исфаҳон университетида шарқнинг машҳур қомусчи олими Абу Райҳон Ал-Беруний (973—1048) туғилган кунининг 1000 йиллигига бағишланган илмий конференция очилди.

Бир ҳафта давом этадиган конференцияда Эроннинг ҳамма университетларидан келган олимлар иштирок этмоқда. Конференция қатнашчиларининг докладлари асосан Ал-Берунийнинг жаҳон фанини ривожлантиришга қўшган ҳиссасига бағишланган.

ИНДИРА ГАНДИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ДЕҲЛИ, 16 апрель. (ТАСС). Ҳинд халқи ҳозирги иқтисодий қийинчиликларни муваффақиятли бартараф этиш учун бутун кучини сарфлайди ва мамлакатда социал-иқтисодийислоҳотлар йўлидан олға қараб изчиллик билан бораверади, деди Ҳиндистон бош министри Индира Ганди.

Ҳиндистонда ҳукмрон миллий конгресс партияси Деҳли бўлими уюштирган икки кунлик сиёсий конференция тамом бўлганидан кейин Деҳлида бўлиб ўтган оммавий-митингда Индира Ганди сўзга чиқиб, Ҳиндистон жамиятини тараққиёт йўлидан қайта қуришга халақит беришга уринаётган реакциячиларнинг барча кирдикорларига қарши ҳинд халқи биргалашиб курашмоғи кераклигини таъкидлаб ўтди. Индира Ганди шунингдек Ҳиндистон ҳукумати ғалланинг улгуржи савдоси устидан давлат назоратини ўрнатиш программасини тўла бажаришга қатъий аҳд қилганлигини уқтириб ўтди. Ҳар қандай ўнг партиялар ва ташкилотлар бунга халақит беролмайдилар, деб таъкидлади у.

ҒАЗАБ БИЛАН ҚОРАЛАНМОҚДА

БЕЛГРАД, 14 апрель. (ТАСС). Югославия президенти И. Броз Титонинг Фаластин озодлиги ташкилоти ижроия комитетининг раиси Я. Арафат номига йўллаган телеграммасида Югославия халқи ва ҳукумати Тель-Авивнинг янги игвогарлигидан дарғазаб бўлди, дейилади И. Броз Тито Фаластин озодлиги ҳаракати раҳбарлигининг фожиали ҳалок бўлиши «Фаластин халқи ўзининг қонуний ҳуқуқлари учун олиб бораётган курашда уни тўхтата олмайди, деб ишонч билдиради.

САЙГОН ҚЎШИНЛАРИ КАМБОДЖАГА БОСТИРИБ КИРИШДИ

НЬЮ-ЙОРК, 16 апрель. (ТАСС). Сайгон қўшинларининг сараланган қисмлари бронетанк бўлинмалари ҳамда артиллерия мадади билан кеча эрталаб Камбоджа территориясига бостириб кирди. Ассошиэйтед пресс агентлигининг Сайгондан берган хабарида ёзилишича, Пномпендан 220 километр шарқи-шимолда Тинбиен аҳоли пункти районига бостириб кирилган. Сайгон қўшинлари Камбоджа территориясининг бир километр ичкарисига киришга муваффақ бўлганлар. Камбоджа ватанпарвар кучлари билан мамлакатга бостириб кирган сайгон қўшинлари ўртасида ҳозирги вақтда шиддатли жанглар давом этмоқда.

„СОВЕТ ДЕНГИЗЧИЛАРИНИНГ ЖАСОРАТИ"

ДАККА, (ТАСС мухбири). Читтагонгда чиқадиган «Пиплз ньюс» газетаси Читтагонг портини тиклашда Совет экспедициясининг ёрдамини «Совет денгизчиларининг жасорати» деб таърифлади. Бангладешнинг 1971 йилги уруш ҳаракатлари натижасида жиддий шикаст топган мана шу катта денгиз портида бундан бир йил аввал совет-қутқарув группаси ишлай бошлаганди.

Читтагонг — ёш республиканинг денгиз дарвозасидир. Ҳар йили саноат машина-ускуналари ва озиқ-овқат, жут, қишлоқ хўжалик машина-ускуналари, қоғоз ва ип-газлама бўлиб 5 миллион тоннадан ошиқ хилма-хил маҳсулот Читтагонгдан ўтади.

Аммо Бангладеш мустақил бўлгач дастлабки ойлар порт ишламади, дейиш мумкин. Портга яқинлашув йўлларига қўйилган миналар, шикастланган ёки ғарқ бўлган кемалар кема қатновига тўсқинлик қиларди. «Республика ҳукумати мўлжаллаган урушдан кейинги иқтисод реконструкция лойиҳалари жиддий хавф остида қолган эди»,— деди ТАСС мухбири билан суҳбатда Читтагонг порт трестининг бош директори Г. Кибриё.

Бангладеш ҳукумати Совет Иттифоқига мурожаат қилиб, ёрдам беришини сўради.

Совет денгизчилари ниҳоятда мураккаб, ўзлари учун ноқулай шароитларда ишладилар: иссиқлик 40 градус, ҳаво намлиги 100 процент, сув лойқалигидан тагида ҳеч нарса кўринмасди. Ғарқ бўлган кемани кўтариб олишдан аввал унинг омборларидан неча минг тонналаб лойни тортиб чиқаришга тўғри келарди.

Лекин иш бошланганидан атиги бир ой ўтгач — 1972 йилнинг 20 майида порт юк обороти қарийб урушдан аввалги даражага етди.

Белгиланган муддатидан 2 ой аввал, октябрга бориб порт акваторияси мина ва кемалардан тозаланиб бўлди ва Бангладеш ҳукумати Читтагонг зонаси кема қатнови учун тамомила хавф-хатарсиз деб бутун дунёга маълум қилди.

Эндиликда асосий ишлар бажарилиб бўлди. Белгиланган графикка тўла мувофиқ равишда 12 кема сув тагидан кўтарилиб, портдан четлаштирилди.

Қутқарув экспедициясининг фаолияти Бангладеш маҳаллий маъмурлари, ҳукумати, жамоатчилигининг энг юқори баҳосини олди.

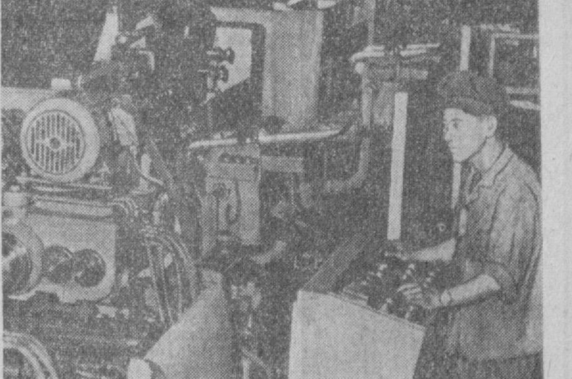

Корея Халқ Демократик Республикаси саноати тобора ривожланиб бормоқда. Кусон станоксозлик заводи ўтган йили аввалги икки йилдагига қараганда етти марта кўп маҳсулот ишлаб чиқарди. 1971 йилда Брно шаҳрида ўтказилган халқаро ярмаркада «Кусон-3» станоги олтин медалга сазовор бўлди. Суратда: корхона цехларининг бирида.

ЦТАК—ТАСС фотоси.

МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМНИ ЎРГАНМОҚДАЛАР

БУЭНОС-АЙРЕС, (ТАСС). Аргентина Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Викторио Кодовилья номидаги маркса-ленинча тадқиқотлар марказида янги ўқув йили бошланди. Марказ раҳбарларидан бири Леонардо Пасо тингловчилар ҳузурида нутқ сўзлади. У 1970 йилда ташкил қилинган В. Кодовилья номли марказ Аргентинада маркса-ленинча билимларни тарқатиш ишида муҳим роль ўйнаётганлигини таъкидлаб ўтди.

Янги ўқув йили, деди Л. Пасо, мамлакат ҳаётида муҳим босқич бошланаётган бир пайтга тўғри келмоқда. Ҳозирги вақтда чинакам миллий мустақиллик ва демократия учун кураш ҳаракати айниқса катта аҳамият касб этмоқда. Ҳозирги босқичда кураш шароитларига тўғри баҳо бермоқ учун, деди Л. Пасо, марксизм-ленинизм назарияси ва практикасининг чуқур билимларига эга бўлиш талаб қилинади.

Маркса-ленинча тадқиқотлар марказининг тингловчилари, жумладан, тарих, философия, сиёсий иқтисодни ўрганадилар, «илмий социализмга кириш» ва «Латин Америкасида ҳозирги аҳвол» лекцияларининг махсус курсини тинглайдилар.

ОСИЁ ВА АФРИКА ЁЗУВЧИЛАРИ СИМПОЗИУМИ ОЛДИДАН

СОДДАДИЛЛАР ВА ФИРИБГАРЛАР

Габриель ОКОРА (Нигерия).

Уларнинг кўз қиймас жулдур кийимлари ифлос эди. Сочлари ва яланг оёқлари тупроқ чанги билан упаланган. Бор юки: биттасининг елкасидаги тиқиб тўлдирилган қопчиқ, холос. Иккаласи кўприк бўйлаб Идумот томон боришарди. Уларнинг тўғри қишлоқдан келаётганлиги ҳаммага шундайгина сезилиб турарди.

Чангга ботиб юк кўтариб юрган йўловчилар — Лагос учун одатий манзара. Лекин бу иккаласи дарҳол кўзга ташланарди. Улар гўё ўрмонни ёриб ўтаётгандай, атрофларидан шошиб ўтаётган одамлар оқимига тегиб кетмаслик учун олдинма-кетин боришарди. Автомобилларнинг чинқирган товуши жаранглаганда, ҳар сафар чўчиб тушишарди. Афтидан, кўл кўриниши ва улкан кўприк бўйлаб ҳар иккала тарафга елдек учиб бораётган автомобиллар. мотоцикллар, велосипедлар уларни бутунлай довдиратиб қўйган эди. Идумот томондан уларга қарши рангли шим ва кўйлак кийган бир одам янги велосипедда келарди: туфлисининг ранги икки хил — оқ-қора, оқ пўкакдан қилинган шлёмини пешонасигача бостириб олган. Одамлар гирдобига нажоткорона қараётган икки деҳқонни кўриб қолиб, у велосипед тормозини босди. Транспорт сийраклашишини кутаркан, у мўлжалга олган нигоҳини улардан узмади.

Ёнидан эски автомобиль ўтиб кетди. Яна бир машина яқинлашди. Шу заҳоти велосипед ҳайдовчи кўприкни кўндаланг кесиб, диққатини тортган бир жуфт одам томонга велосипедини тезлаб ҳайдади.

— Салом! — хушчақчақ табассум билан уларга қичқирди у. Улар чўчиб тушишди ва қадамларини тезлатишди. Бироқ, велосипед ҳайдовчи улар ортидан қолмади.

— Қаерлик эканликларингизни биламан, — деди у табассуми яна ҳам кенгроқ ёйилиб. — Энугулик бўлишларингизга ишончим комил. У ерда менинг ўртоғим бор. Иккалангиз ҳам унга ўхшаб кетасизлар.

Қопчиқ кўтарган одам панжарага тиралди, унинг ҳамроҳи эса велосипед ҳайдовчига қараб жавоб берди:

— Тўғри, биз энугулик. Сен у ерда бўлганмисан?

— Албатта, — жавоб қайтарди велосипед ҳайдовчи. — Ҳатто анча вақт яшаганман ҳам. Менинг ўртоғим ўша ерда, исми Эмоди, сиз унга жудаям ўхшаб кетасиз. Сиз балки акасидирсиз?

— Ҳа, — жавоб берди йўловчи. — Эмоди қариндошимизнинг ўғли. У Энуғуда пудратчи бўлиб ишлайди, биз эса Асабада яшаймиз. Демак, сен уни танийсан?

— Мен Эмодини танийман-да! — қичқирди велосипед ҳайдовчи. — Бизни сув қуйиб ҳам ажратолмайсан. Қурилишга зарур бўлган ҳамма машиналарни у менга буюради. Ахир мен юк машиналари билан савдо қиламан-да. Сиз оғайнингиз билан Лагосда биринчи марта бўлишингизми?

— Ҳа, биринчи марта. Мен ҳам юк машинаси сотиб олмоқчи эдим.

— Йигит, омадинг юришибдику! Исминг нима?

— Оконкво.

— Оғайнингнинг исми-чи?

— Океке.

— Сен омадлисан, Оконкво! Сени менга худонинг ўзи йўллабди. Ишларинг ўнгидан келибди. Лагосда фирибгарлар шунчалик кўпки, улар кўз очиб юмгунча тукингача қоқиштириб олади. Сенга қанча юк машинаси керак?

— Биттагина, холос, — жавоб берди Оконкво.

— Битта? Масаласи ҳал эканку. Авваласи бугун, жуда бўлмаганда эртага тўғрилаб бераман: бугун энди кеч... Эртага кўз очиб юмгунча боплаб ташлаймиз. Тунайдиган ерларинг борми?

— Менинг бир танишим бор эди, фақат қаерда туришини билмайман. Лекин излаб кўраман, — деди Оконкво.

— Қўйсанглар-чи бўлмаган гапни! — унинг гапини бўлди велосипед ҳайдовчи. — Бизникига борамиз. Ахир сен дўстимнинг укасисан. Агар сизларни уйга таклиф этмаганимни у эшитса, нима дейди?! Кетдик.

Унинг таклифини эшитиб, Оконкво бош чайқаб деди:

— Мен шаҳарликларга ишонмайман. Мени шаҳар тўла муттаҳам деб, огоҳлантиришганди. Ахир мен сени танимайман. Сен менинг акам билан дўстман дейсан, лекин барибир менга қўрқинчли.

— Тўғри, тўғри, — маъқуллади велосипед ҳайдовчи. — Лекин мендан қўрқишнинг ҳожати йўқ. Менинг дўстим, сенинг аканг ҳатто хат ёзиб, сенинг келишинг ҳақида хабар ҳам берганди. Ҳали бу ҳақда сенга ҳеч нарса демадимми? Худога шукур, тўғри мени учратибсизлар.

— Э-ҳа, мен-ку, сендан қўрқаётганим йўқ, — деди Оконкво, — фақат Океке билан ҳам келишиб олиш керак-да.

Океке бу таклифга жавобан бош чайқади ва эшиттириб буларнинг бари пулларни қоқиштириб олиш учун қармоқ ташлаш эканлигини айтди. Бироқ кўп тортишувдан сўнг таслим бўлди. Уччаласи ҳам велосипед ҳайдовчи уйига жўнади.

Шом чўкди. Оконкво билан Океке улар учун алоҳида тайёрланган ажойиб фуфу[1] ва шўрвани ичишди. Кейин улар ўрталарига қопчиқни қўйиб, меҳмонхонада ёнма-ён ўтиришди. Хўжайин бир муддат кўздан ғойиб бўлиб, кимхоб кийимларига олтиндан гул тикилган, қимматбаҳо сандал кийишган қандайдир кишиларни бошлаб келди.

— Булар менинг ўртоқларим, — таништирди у Оконкво ва Океке олдига киришаркан. — Уларга сизлар тўғрингизда айтдим. Мана энди улар сизларни табриклашга келишдилар. Жуда керакли одамлар. Шаҳардаги ҳамма машиналар савдоси бизнинг қўлимизга қарайди.

Оконкво ва Океке ҳайратдан жойларида қотиб қолди.

Ўзаро таништиришдан сўнг хўжайин ўз ўртоқларидан бирини киши билмас чақириб, ётоқхонага ўтиб кетишди.

— Қандай, улар сенга ёқдими? — сўради у эшикни бекитиб. — Шунақанги гўл улар, қопчиқлари эса лиқ тўла пул. Энди тингла. Аввал уларга юзни ютдирамиз. Китни чувалчанг билан тутиб бўлмайди. Айтганимни қилсанг эртагаёқ бойиб кетамиз.

У чоғроққина ёғоч қутичани очиб, ундан бир даста карта олиб дўстига узатди. Дўсти уларни чўнтагига солиб қўйди. Кейин улар меҳмонхонага чиқиб, қолган ўртоқларига қўшилди. Дарҳол бири чуқур чўнтагидан бутилка чиқариб қўйди. Меҳмонлар ичишга тушишди ва бир-бирига ўз бойликлари тўғрисида мақтаниша бошлашди. Ичимлик орқасида карта ўйнашга тушишди. Оконкво билан Окекени ҳам ўйинга чақиришди, бироқ улар ҳеч қанақа карта ўйинни билмаганликлари учун унашмади.

— Э, бу жудаям осон, — деди карта тутиб турган одам. — Мен сузаман, сен карта оласан. Агар сенга мана бу, — у топпон тузини кўрсатди, — чиқса, демак сен ютдинг, Буниси чиқса—ютқазасан. Тамом, ҳеч қийинчилик жойи йўқ.

Оконкво билан Океке барибир ўйнамоқчи эмасдилар. Лекин баъзи бир ўйинчиларнинг пулларни осонгина ютиб олаётганликларини кўриб, таваккал этишни хаёл қилдилар.

— Бир фунтга ўйнаймиз, — эълон қилди банкачи. — Мана пул десанг тайёр, қани кимга омад ёр. Карта торт.

Оконкво билан Океке банкачининг карталарни қандай сузаётганига ва уларни полга қандай тахлаб қўяётганига диққат била зеҳн солиб туришди. Оконкво бир лаҳза хаёлга чўмиб, битта карта олди. Туз топпон экан, у ютди. Уларнинг омади келди. Оконкво билан Океке биргаликда юз фунт ютиб олишди.

— Ў-ҳў, бугунча бўлар энди,— деди хўжайин, уларга юз фунтни узатиб. — Сизлар бахтли экансизлар. Эртага юк машинаси ҳам оласизлар. Биродарлар, ишларингиз юришиб кетди-ку!

Меҳмонлар кетди. Хўжайин Оконкво билан Окекега меҳмонхонага жой солиб, уларга хайрли тун тилаб, ўзи бурчакдаги хонага чиқиб кетди.

Унинг ҳисобича, Оконкво билан Океке уйқуга кетган пайт Хўжайин оҳиста эшикни очиб, хонага мўралади. Қопчиқ суянчиғи баланд юмшоқ курсига боғлаб қўйилган. Аммо у синаб қўришдан ҳайиқиб тезда ортига қайтди. Эртага у бу қишлоқиларнинг даста-даста пулларини ўмаради. Оконкво билан Океке бор кучи билан хуррак отишарди, Хўжайин ҳеч қачон бунақанги лапашанглар унга дуч келмаганини ўйларди. Юк машинаси етти юз эллик фунт туради. Бу етти юз эллик фунт ҳозир қопчиқда ётибди, энди уларни ўз чўнтагига тушди деб, ҳисоблайвер. «Эртага, эртага, — ўйлади у эшикни секингина ёпиб, ўз ўрнига жойлашиб ётаркан, — эртага мен бойиб кетаман...» Лекин у эрталаб ўз меҳмонларини уйғотишга борганда, хонада ҳеч ким йўқ эди!

... Тезюрар поезд вагонида Оконкво билан Океке бу пайт ювинаётган эди.

— Овқатланиш, тунаш текин тушди, яна юз фунт устама ҳам беришди, — деди Оконкво юзини юватуриб,

— Қачон уларнинг ақли кирар экан! — жавоб қайтарди Океке. — Ғўр болалар, худди ҳали пишмаган мевага ўхшайди-я. Ҳатто эшикни қулфлаб қўйишга ҳам ақли етмабди!

Улар шундай сафсата сотар, поезд эса тобора узоққа чопарди: Эшик тутқичида енгиллашиб қолган қопчиқ тебранмоқда: икки дўстга юз фунт келтирган эски лаш-лушлар тепаликда қолди.

Эргаш МУҲАМЕДОВ таржимаси.

[1] Фуфу — миллий овқатнинг бир тури.

ЁШ ТАЛАНТЛАР ПАРВОЗИ

«Москвада, Катта Кремль саройида ўз маҳоратингизни намойиш этасиз!» деган хушхабар халқ театридагиларни хушнуд этди. Кўп йиллардан бери шаҳарликлар даврасида дала меҳнаткашлари ҳузурида саҳна асарлари, концерт программалари билан чиқиб довруғ таратиб келаётган ёшлар бу қувончли хабарни эшитиб устозлари Соат ака ҳузурига шошилишди.

— Севимли диёримиз пойтахти Москвага бориб ўз маҳоратимизни намойиш этиш ҳаммамиз учун ҳам катта бахт, катта синов бўлади,— ҳаяжонланиб гап очди устоз.— Бизга билдирилган бу ишончни барча имкониятларимизни, маҳоратимизни ишга солиб оқлашимиз керак.

СССРнинг 50 йиллик тўйи арафасида ўзбекистонлик ёшлар Москвага кириб келишди. Сабрсизлик билан кутилган ҳаяжонли дақиқалар ҳам етиб келди. Съездлар саройининг чўғдек ловуллаб товланаётган дарпардалари очилади. Муҳташам кошонада тўпланган неча минглаб москваликлар, чет эллик меҳмонларнинг нигоҳи саҳнада. Шу оқшом ёшлар «Ватан ишқи» драмасини маҳорат, баланд руҳ билан ўйнаб, томошабинларнинг олқишига сазовор бўлишди. Бу саҳна асари Бутуниттифоқ телевидениеси орқали намойиш қилинди.

— Ана шундай катта даврада ҳаёт синовидан ўтганмиз,— дейди Янгийўл шаҳар маданият уйининг директори Соат Фозилов.— Эндиликда асосий эътиборимизни санъатга ихлос қўйган ёш ижрочиларнинг маҳоратини ошириб, район аҳолисига намунали маданий хизмат кўрсатишга қаратганмиз. Бунинг учун барча имкониятларга эгамиз.

Маданият уйининг концертлар залига кирар эканмиз, ёқимли музиканинг жарангдор овози янграб эшитилди. Саҳнада спектаклдан парча намойиш этилмоқда. Бош режиссёр Маҳкам Исроилов ролларни ижро этаётган артистларнинг ҳар бир ҳаракатини, асар қаҳрамонлари ўрталаридаги диалогларнинг ишонарли чиқишини диққат билан кузатиб турибди. Зарур пайтда репитицияни тўхтатиб, ҳаваскор артистлар йўл қўлётган хатоларни тузатади.

— Шу кунлари Т. Қосимованинг «Жафо қилма» асари устида иш олиб бормоқдамиз,— дейди М. Исроилов.— Бу янги спектаклни яқин кунлар ичида томошабинлар эътиборига ҳавола қиламиз.

— Колхоз ва совхозларга тез-тез чиқиб турасизларми?— сўраймиз.

— Асосий мақсадимизнинг ўзи қишлоқ аҳолисига маданий хизмат кўрсатишдан иборат. Биз янги саҳна асарларини тайёрладик, дегунча хўжаликлар томон ошиқамиз. Шу пайтгача 20 дан ортиқ драма асарларини саҳнага олиб чиққан бўлсак, уларнинг ҳаммасини дала меҳнаткашлари эътиборига ҳавола қилинган. Айниқса, Комил Яшиннинг «Нурхон», Ҳамид Ғуломнинг «Тошболта ошиқ», Иззат Султоннинг «Бургут парвози», Одил Ёқубовнинг «Олма гуллаганда» драма ва комедияларини қишлоқ томошабинларимиз кайта-қайта қўйиб беришимизни илтимос қилишади.

— Ҳаваскор актёрлар хусусида фикр юритсангиз.

— Театримиз ўз маҳоратлари билан шуҳрат қозонаётган кўплаб етакчи талантларга эга. Шулардан Ш. Эшмуҳамедов, М. Мусаев, Ш. Асқаров ва С. Фозиловлар кўп йиллардан бери ишлаб, коллективимиз шуҳратини кўтариб келишмоқда. Сафимиз йил сайин ёш санъат гунчалари ҳисобига кенгайиб бормоқда. С. Охунов, Р. Йўлдошева, Б. Аҳмедова, К. Хўжаева каби изланувчан йигит-қизларимизнинг маҳорати бизни қувонтирмоқда.

Бош режиссерга ишларида яхши тилаклар тилаб, коридорга чиққандик, хоналарнинг биридан дутор навоси янграб қолди. — Мақомчи қизлар ансамбли машқ қилмоқда,— тушунтирди Соат ака.— Бу ансамблда медицина ва педагогика билим юртларининг дуторчи қизлари иштирок этишмоқда. Улар СССРнинг 50 йиллик тўйи муносабати билан ўтказилган телевизион фестивалда қатнашиб, муносиб тақдирланишди. Бу ёшлар Ўзбекистон ССР халқ артисти Қундуз Миркаримова ва республикада хизмат кўрсатган артист Ориф Алимақсумов бошчилигида ўзбек мақом усулларини мукаммал билиб олишмоқда.

Қишлоқ меҳнаткашлари ўртасида кўп йиллардан бери кўрсатиб келаётган намунали хизматлари учун бу ёш ижрочиларга Халқ театри коллективи деган шарафли номи берилди. Бу ном изланувчан истеъдод эгаларини янгидан-янги зафарларга чорламоқда.

И. ЮСУПОВ.

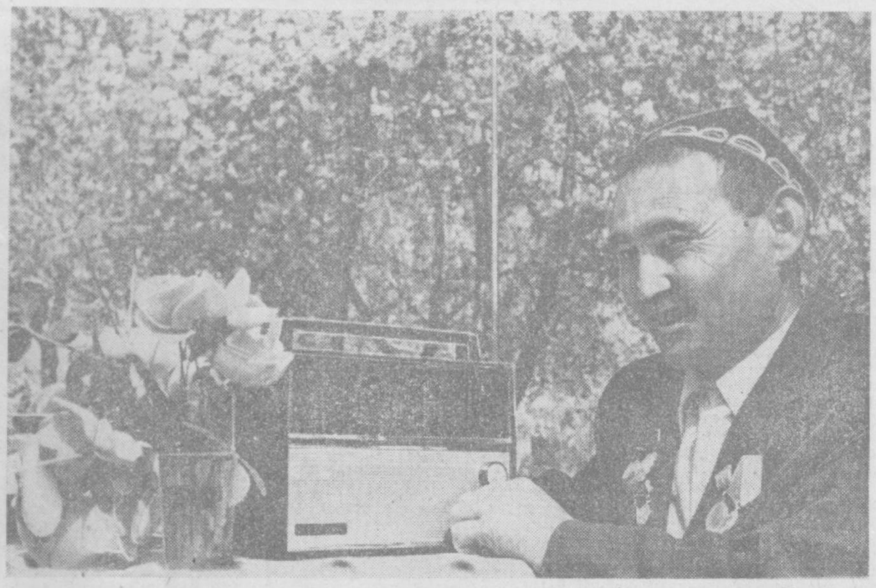

КОМБИНАТНИНГ КУЛОЛЧИЛИК ЦЕХИ

Ангрен керамика комбинати кенг истеъмол моллари ишлаб чиқаришни тўрт баравар кўпайтиради. Қоплама плита ишлаб чиқарувчи Ўрта Осиёда катта шу корхонада рўзғор керамикаси ишлаб чиқарадиган цех ишга туширилди. Цех ўзбек миллий сопол идишларини тайёрлайди.

Комбинатнинг ташаббускорлари — кулол ва рассомлар бундан икки йил аввалроқ шундай маҳсулот ишлаб чиқаришни йўлга қўйишганди. Ўшанда цех учун янги корпус қуришга қарор қилинганди. Унгача кулолчилик цехи шунга мосланган бир бинода жойлаштирилди. Ҳозир янги корпус тайёр. Бу ерда кулол меҳнатини мумкин қадар механизацияловчи машиналар ўрнатилди.

ПИСКЕНТ районидаги «Гулистон» колхозида дала меҳнаткашларининг маданий ҳордиқ чиқаришига катта эътибор берилмоқда. Дала шийпонлари шинам безатилган, гулзор барпо қилинган. Колхознинг Нуриддин Ҳайдаров бошлиқ бригадаси аъзолари шу кунларда чигитни тўла ва бехато ундириб олиш учун барча тадбирларни кўряптилар. Улар бу йил ҳар гектар ердан 50 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олганлар. Суратда: бригада бошлиғи Н. Ҳайдаров дам олиш пайтида.

Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ).

ҲАРАКАТ ХАВФСИЗЛИГИ УЧУН

Серқуёш диёримиз пойтахти —Тошкент республикамизнинг ҳамма областлари билан автомобиль йўллари орқали боғланган. Кейинги вақтларда автомототранспорт қатнови тобора кучайиб боряпти. Бу икки вазиятга айниқса эътибор билан қарашни талаб этмоқда.

Биринчидан автомобиль тезлигини ошириш, иккинчидан ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш зарур бўляпти. Демак, кўча ҳаракатини тўғри йўлга қўйиш, ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш — шу куннинг асосий масалаларидан бири ҳисобланади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ташаббуси билан ҳаракат хавфсизлиги ойлиги ўтказилмоқда. Бу ҳаракатни юқори даражада ўтказиш учун кураш — транспорт ҳайдовчиларининг, автомобиль хўжаликлари раҳбарларининг шахсий транспортга эга бўлган гражданларнинг ҳамда йўловчиларнинг вазифаси десак янглишмаган бўламиз.

Тошкент область автомобиль инспекцияси ходимлари кўча ҳаракати хавфсизлиги ойлигини кўнгилдагидек ўтказиш учун бирмунча тадбирларни амалга оширдилар. Чунончи, давлат автомобиль инспекцияси постлари кўпайтирилди, натижада назорат ҳам кучайди, тунги рейдлар ўтказилди. Бу рейдларнинг асосий вазифаси — автомобилдан шахсий манфаат учун фойдаланишни олдини олиш, маст ҳолда бошқаришга йўл қўймаслик, иш вақти тугагач автомобилни уйда сақлаш ҳолларини аниқлаш эди.

Областимизнинг кўпгина шаҳар ва район автомобиль йўлларида транспорт ҳайдовчиларини ҳамда йўловчиларни ҳаракат хавфсизлиги ойлигини ўтказиш ишида актив иштирок этишга чақирувчи турли шиорлар, паннолар осиб қўйилди, автоинспекция идораларида, кинотеатрларда, оммавий жойларда ҳаракат хавфсизлиги ойлигининг мақсади ва вазифалари кенг тушунтирилди. Бу ишда актив иштирок этган кўпгина автомобиль хўжаликлари, жумладан; Ўрта Чирчиқ районидаги 74-автобаза, Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозининг автомобиль хўжалиги, Ангрен шаҳар 7-автобаза, Оҳангарон районидаги 1-совхоз автомобиль хўжалиги шулар жумласидандир.

Шунга қарамай Тошкент область ички ишлар давлат автомобиль инспекцияси ходимлари томонидан ўтказилган тунги рейдда кўпгина ташкилот ва муассасаларга қарашли автомобиллар иш тугагач, тунгги вақтда ҳайдовчиларнинг уйларида қолдирилаётганлиги аниқланди. Оржоникидзе, Юқори Чирчиқ, Оҳангарон район халққа маданий-маиший хизмат кўрсатиш комбинати автомобиль хўжаликлари, «Узсельхозтехника» автомобиль хўжаликлари, Тошкент шаҳар трикотаж фирмаси, Тошкент область ветеринар-бактериологик лабораторияси автомобиль хўжаликларининг ҳайдовчилари машиналарни уйларида сақлаётганликлари, автомобилдан ўзларининг шахсий манфаатлари учун фойдаланаётганликлари фикримизнинг далили бўлади. Бундан ташқари, автомобилни маст ҳолда бошқариш ҳоллари ҳам аниқланди. Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министрлиги 2-механизациялашган кўчма колоннага қарашли 47—41 ТШГ ГАЗ—51 маркали автомобиль ҳайдовчиси Зейтуллаев, озиқ-овқат саноати министрлиги кондитер-ачитқи бирлашмаси фабрикасига қарашли 97—87 ТШВ «Москвич» маркали автомобиль ҳайдовчиси К. Каримов, коммунал хўжалиги министрлиги шаҳар «Водоканал» трестига қарашли 62—15 ТШЕ ГАЗ—51 маркали автомобиль ҳайдовчиси Б. А. Кашев, Ўзбекистон автомобиль транспорти министрлигига қарашли Бекобод таксомотор автобус паркининг автобус ҳайдовчиси В. Гашев автомобилни маст ҳолда бошқараётган вақтларида область автомобиль инспекцияси ходимлари томонидан қўлга туширилганлар. Бундай жиноий ишга Янгийўл шаҳар газлаштириш ташкилотига қарашли автомобилнинг ҳайдовчиси О. Шаҳрамов, граждан мудофааси Тошкент штабига қарашли автомобиль ҳайдовчиси Ниғмонов, Ўзбекистон ССР қурилиш министрлиги 5-автобазасининг шофери Х. З. Мамедов ва кўпгина шахсий транспорт эгалари ҳам қўл урганлар.

Агар область автомобиль инспекцияси ходимлари ўз вақтида қатъий чоралар кўрмаганларида юқорида номлари тилга олинган ҳайдовчиларнинг бу жинояткорона ҳаракатлари оқибатида аянчли воқеалар содир бўлиши турган гап эди. Кўчалар кундан-кун серқатнов, бўлиб бораётган ҳозирги шароитда автомобиль ёки бошқа ҳар қандай транспортни маст ҳолда бошқариш оғир жиноят ҳисобланади. Бундай ҳоллар автомобиль ҳалокатига олиб келиши ва кишиларнинг ўлимига сабаб бўлиши муқаррар. Биз номларини тилга олган муассасаларда ишловчи шоферларнинг маст ҳолда автомобиль ҳайдаганликлари ҳали кўпгина хўжаликлардаги транспортларга алоқадор шахслар ўртасидаги олиб борилаётган сиёсий-тарбиявий ишларнинг суст эканлигидан далолат беради.

Демак, автомобиль ҳалокатининг олдини олиш фақатгина давлат автомобиль инспекцияси ходимлари иши эмас, балки ҳамма корхона ва муассаса автомобиль хўжаликларининг, шу билан бирга партия ва комсомол ташкилотлари, касаба союз ташкилотлари раҳбарларининг ҳам масъулиятли ишидир.

Шуни ҳам айтиш керакки, кўпгина шахсий транспорт эгалари ҳам кўча ҳаракати қоидасини пухта ўрганишлари ва унга риоя қилишлари лозимдир.

М. АЛИМОВ,
Тошкент область давлат автомобиль инспекцияси ходими, милиция лейтенанти.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

БАҲОР.

Л. Глауберзон фотоэтюди.

СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

БИРИНЧИ ҒАЛАБА

ЮТУҚНИ ТРЕНЕР ШАРҲЛАЙДИ

«Пахтакор»ни мавсумдаги биринчи ғалаба билан Лев Яшин табриклади. «Йигитларингиз ҳалол ғалаба қилди»,— деди динамочилар бошлиғи «Пахтакор» устозлари қўлини қисиб. Г. Качалин эса ўз шогирдларидан жуда ҳафа бўлиб, хомуш ҳолда меҳмонлар учун ажратилган хонага кириб кетди. Ўн марта Совет Иттифоқи чемпионлари Тошкентнинг ёш командасини осон енгамиз деб ўйлашган бўлса керак. Улар майдонда кам ҳаракат қилишди, ўйин натижаси учун ортиқча куйиб-ёнишмади.

— Бугунги ютуқда шогирдларингиздан кимларни алоҳида ажратиб кўрсатмоқчисиз, — сўрадик В. Соловьевдан.

— Ҳеч кимни. Лозим бўлса бутун команданинг руҳи, кўтаринки кайфиятини таъкидлаш керак.

— Қайси звено ўз вазифасини яхши ўтади, қайси бира имконият даражасида ўйнай олмади?

— Бизда ҳужум чизиғи, ҳимоя чизиғи деб алоҳида ажратиш йўқ. Бири-бири билан қўшилиб, бири-бирига кўмаклашиб, ўйнайди. Вазифани қандай ўтаганликларига келсак, ўйинчиларнинг ҳаммасида ҳам хатолар бўлди. Зотан бошқача бўлиши ҳам мумкин эмас. Эрта баҳорги ўйин-ку.

— Судьяликни қандай баҳолайсиз?

— Судьяларга ҳам қийин. Ҳар бир ўйин кубок характерида бўляпти. М. Мкртчян майдондаги қўполликка қарши кескин курашолмади. Натижада Исоқов, ундан сўнг майдонга тушган Хадзипанакис шикастланишди. Ҳимоячимиз Голиков, «Динамо» ўйинчиси Петрушин ҳам жароҳат олдилар. Бундай йўқотишлар командага қимматга тушиб қолиши мумкин.

«Пахтакор»нинг янги дарвозабони Покотилов жуда ҳаяжонланди. Лекин бўш келмади. «Унинг ўйини ҳақида нима дейсиз», — сўраймиз тренердан.

— Сережа умрида биринчи жиддий ва ниҳоятда масъулиятли ўйин ўтказди. Уни номдор «Динамо» билан бўлган учрашувда синашга тўғри келди. Лекин у аввалги ўйинда Говоров йўл қўйган хатоларни такрорламади.

— Дублерлар составида Покотиловга ўринбосар топилганга ўхшайди. (Пойтахт динамочилари билан бўлган учрашувда тошкентликлар дарвозасини Норматов ҳимоя қилган эди. Бу ўйин 1:0 ҳисобида майдон эгаларининг ғалабаси билан тугаганди).

— Норматов ҳам чакки эмас. У жуда ёш. Ҳозир спорт интернатининг 10-синфида ўқийди. Ўз устида ишласа ишончни оқлаши мумкин.

Ҳа, тренер ёшларга умид қилмоқда. Ёшлар эса унинг умидини рўёбга чиқариш ниятида.

Энди командалар қайси составда ўйнаганлиги билан танишинг: «ПАХТАКОР» — Покотилов, Басов, Яфаров, Белов, Голиков, Иванов, Варюхин, Исоқов (Хадзипанакис, Иванков), Абдураимов, Корченов, М. Ан; «ДИНАМО» — Пильгуй, Басалаев, Долматов, Зиков, Долбоносов, Жуков, Байдачний (Гершкович), Якубик, Кожемякин, Петрушин, (Маховиков), Еврюжихин. Тўпларни 29-минутда Якубик (ўз дарвозасига), 66-минутда Варюхин киритдилар.

С. МУСАЕВ.

Иккинчи турнинг бошқа ўйинлари қуйидаги натижаларни берди: «Қайрат» — «Торпедо» — 1:1 (11 метрликлар натижаси 4:3), «Арарат» — «Заря» — 1:1 (11 метрликлар натижаси 4:3), СКА — «СПАРТАК» — 1:1 (11 метрликлар натижаси 6:5), «Шахтер» — «Динамо» (Минск) — 1:0, «Карпати» — ЦСКА — 0:0 (11 метрликлар натижаси 4:5), «Динамо »(Тбилиси) — «Динамо» (Киев) — 0:1, «Днепр» — «Зенит» — 3:1.

ТУРНИР ЖАДВАЛИ

Командалар	Ютуқ (асосий вақтда	Ютуқ (11 метрликлар билан)	М	Т	О
Днепр	2	0	0	7—2, 7—2	4
Шахтер	2	0	0	3—1, 3—1	4
Арарат	1	1	0	8—5, 4—2	3
Қайрат	1	1	0	6—4, 2—1	3
Пахтакор	1	0	1	3—2, 3—2	2
Торпедо	1	0	1	6—6, 3—2	2
Динамо Мн.	1	0	1	2—2, 2—2	2
Динамо К.	1	0	1	2—3, 2—3	2
Карпати	0	1	1	11—11, 2—2	1
Динамо Тб.	0	1	1	5—4, 1—2	1
СКА	0	1	1	8—8, 2—3	1
ЦСКА	0	1	1	6—8, 1—4	1
Заря	0	0	2	7—10, 2—2	0
Спартак	0	0	2	7—9, 2—3	0
Зенит	0	0	2	7—10, 3—5	0
Динамо М.	0	0	2	0—3, 0—3	0

ЭСЛАТМА. Тўпларнинг биринчи стуни киритилган ва ўтказиб юборилган тўпларнинг умумий сонини, вергулдан сўнгги иккинчи стуни асосий вақт ичида киритилган ва ўтказиб юборилган тўпларни билдиради. Очколар тенг келган вақтда Низомга мувофиқ асосий вақт ичида киритган ва ўтказиб юборган тўплари нисбати яхши бўлган команда юқори ўринни эгаллайди, бу кўрсаткич ҳам тенг бўлса, умумий тўплар нисбати яхши бўлган командага афзаллик берилади.

СОВЕТ ХОККЕЙЧИЛАРИ ЖАҲОН ВА ЕВРОПА ЧЕМПИОНИ

1973 йилги жаҳон ва Европа хоккей чемпионати совет спортчиларининг катта ғалабаси билан тугади. Ватандошларимиз яна жаҳоннинг энг зўр хоккей командаси номини олдилар. Улар ўн учрашувнинг ҳаммасини ғалаба билан тугатишди. Рақиблари дарвозасига юзта шайба ташлаб, ўз дарвозаларидан бор-йўғи 18 та шайба ўтказдилар. Швеция хоккейчилари охирги учрашувда СССР терма командасидан 4:6 ҳисобида енгилдилар. Улар иккинчи ўринда қолишди. Ўтган йилги жаҳон чемпионлари — чехословакияликлар учинчи, финляндияликлар тўртинчи, польшаликлар бешинчи ўринни олдилар. Олтинчи ўринда қолган ГФР командаси кучлилар даврасини билан хайрлашди.

Суратда: «Пахтакор» — «Динамо» (Москва) командалари ўртасидаги ўйин пайти. В. Султонов фотоси..

ЎРТА ЧИРЧИҚ РАЙОНИДА

ЯНГИ АВТОСТАНЦИЯ

Шу кунларда район марказида янги автостанция қурилиши ниҳоясига етиб қолди. Бу ерда йўловчилар учун катта қулайликлар яратилмоқда. Автостанциядан Ангрен, Бўка, Олмалиқ, Ленинобод маршрутлари бўйлаб машиналар қатнайди.

АҲОЛИГА ҚУЛАЙЛИК

100 ишчи ўринга эга бўлган уч қаватли маиший хизмат кўрсатиш комбинати қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилаётир. Комбинат тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида ишга туширилиб, 30 турдан ортиқ маиший хизмат кўрсатиладиган бўлади. Бундан ташқари,— комбинатда бичиш-тикиш цехлари ҳам очилади.

Шунингдек, район марказида 75 ўринли «Салом» кафеси яқин кунларда аҳолига хизмат қилабошлайди.

ДАЛАДА КОНЦЕРТ

Район маданият уйининг бадиий ҳаваскорлари тез-тез колхозчилар ҳузурида бўлиб туришади. Уларнинг программаларидан турли миллат вакилларининг куй ва қўшиқлари ўрин олган. Яқинда районнинг «Ленин йўли», «Полярная звезда», Охунбобоев номли, Терешкова номли колхозларида қизиқарли программаларда концертлар кўрсатилди. Шу куни «Полярная звезда» колхозида ташкил этилган бадиий ҳаваскорлик тўгараги аъзолари ҳам ўз колхозчиларига маданий хизмат кўрсатишди.

Реклама ва эълонлар

ТВ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.00 дан **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.30 — **Кўрсатувлар программаси.**

Ўзбек тилида: 18.40 — **«Биз — Ильич набиралари».** Самарқанддан олиб кўрсатилади. 19.30 — **«Ахборот»** информацион программаси (рус тилида), 19.45 — **«Ғафур Ғулом»** (ҳужжатли фильм), 20.05 — Бизнинг интервью, 20.20 — «Беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йили». Самарқанд лифтсозлик заводидан репортаж, 20.50 — Ўн минут музика, 21.00 — **«Ахборот»** информацион программаси, 21.15 —Қишлоқ хўжалиги билимлари телевизион халқ университети, 21.40 — Ўзбек куйларидан концерт.

22.30 дан **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

23.00 — **С. П. Бородиннинг ижодий портрети** (рус тилида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

11.00 — **Кўрсатувлар программаси,** 11.05 — **«Феффининг саргузаштлари»** (кўп серияли қўғирчоқ фильмнинг 10 серияси (ўзбек тилида).

Рус тилида: 11.30 — **«Улуғ Ватан уруши йиллари поэзияси».** 10-синфлар учун адабиётдан ўқув кўрсатуви, 12.00 — **«Қизил альпинистлар»** (кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг 10 серияси). 12.25 — «Рабиндранат Тагорнинг **«Ҳалокат»** романида ҳинд халқининг озодликка интилиши». 10-синфлар учун адабиётдан ўқув кўрсатуви (ўзбек тилида).

18.30 дан **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

22.30 — Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг Олмаота конференцияси олдидан. **«Икки қитъа овози»** (ўзбек тилида).

23.00 дан **Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

19.00 — **Тошкент янгиликлари.** Рус тилида: 19.15 — Реклама ва эълонлар, 19.30 — «Ўзбекистон беш йилликда». Тарихдан ўқув кўрсатуви, 20.00 — **«Апрель тезислари»** (телевизион фильм), 20.30 — «Азимут» (телевизион клуби), 21.00 — **Рангли телевидение.** «Уч бақалоқ» (бадиий фильм, ўзбек тилида).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА 17/IV да **Дилором.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА 17/IV да — **Йўқолган узук.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Вильнюс»** Литва цирки артистларининг гастроллари.

КИНО

Чардаш малинкаси — «ДРУЖБА» (эрталаб соат 11, кундуз соат 1, 3, 5, кеч соат 7, 9.20 минутда), «ВОСТОК», «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «ЧАЙКА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун);

Бомбайлик куёв — «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10, кундуз соат 1, 4, кеч соат 7, 9.30 минутда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12 3, кеч соат 6, 8.45 минутда), «КЎКЧА» (кундуз соат 12, 2.40, 5.20 ва кеч соат 8 да), НАВОИЙ номли (эрталаб соат 11, кундуз соат 1.30, 4, кеч соат 8.30 минутда);

Уйим тўри, қалбим қўри — ҲАМЗА номли (тоқ соатларда), «СПУТНИК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун);

Шайтон малайлари; Шайтон малайлари иблис тегирмонида — «ДРУЖБА» (эрталаб соат 10.10 кундуз соат 2, кеч соат 6, 8.40 минутда).

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети ва область ижроия комитети Олмалиқ кон-металлургия комбинати директори М. Рамазоновга унинг отаси

Рамазон ҚУДАБОЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёти босмахонаси. Тошкент шаҳри

Р—02360. ИНДЕКС 64697. № В—1713.